

OBS!
 Denne veilederen er en historisk utgave, og gir ikke uttrykk for gjeldende rett. Se TollABC for oppdatert informasjon om regelverket.

KOMMENTAR TIL TIB. §§ 13 – 15 (OPPDATERT 8. JULI 2005) STEMMELSER §§ 13 – 15

FORORD:	2
<u>I. INNLEDNING</u>	3
<u>II. GENERELT OM TOLLPLIKTEN OG VALG AV TOLLSATS.</u>	5
<u>III. GENERELT OM TIB. §§ 13 og 14.</u>	8
1. Depositum eller annen sikkerhetsstillelse.	8
2. Utenlandsk eierskap.	9
3. Grensedragningen mot innførsel til leie og lån.	11
4. Gjenutførselsfristen i tib. § 15.	12
5. Identifikasjon av varen ved gjenutførsel.	13
<u>IV. § 13 – MIDLERTIDIG TOLLFRIHET UTEN DEPOSITUM.</u>	14
1. § 13 nr. 1 - yrkesutstyr og utstyr for radio og fjernsyn.	14
1.1. § 13 nr. 1a.	14
1.1.1. Begrepet yrkesutstyr.	15
1.1.2. Brukes eller ledes av importøren.	16
1.1.3. Krav om bestemt oppdrag.	17
1.1.4. Krav om bestemt type virksomhet.	17
1.1.5. Krav om utenlandsk importør og eierskap.	20
1.2. § 13 nr. 1 b.	21
2. § 13 nr. 2 - varer til redning og berging.	22
3. § 13 nr. 3 - jernbanemateriell til bruk under transport til og fra Norge.	23
4. § 13 nr. 4 - motorvogner og tilhengere til ervervsmessig transport.	24
5. § 13 nr. 5 - motorkjøretøy, luftfartøy, mv., til personlig bruk.	28
6. § 13 nr. 6 – containere til transport av varer.	30
7. § 13 nr. 7 – reservedeler mv. til reparasjon av visse varer.	32
<u>V. § 14 - MIDLERTIDIG TOLLFRIHET MOT DEPOSITUM.</u>	32
1. § 14 nr. 1 - yrkesutstyr mv.	32
2. § 14 nr. 2 - utstyr for sirkus, mv.	33
3. § 14 nr. 3 - utstyr for idrettsstevner, teaterforestillinger, mv.	34
4. § 14 nr. 4 – vareprøver, mv., til fremvisning.	36
5. § 14 nr. 5 – kinematografisk film av maks 16 m.m.	38
6. § 14 nr. 6 – film på video.	39
7. § 14 nr. 7 – varer til fremvisning på messer, utstillinger, mv.	40
8. § 14 nr. 8 – varer for kontroll i forbindelse med godkjenning før innførsel.	42
9. § 14 nr. 10 første ledd – varer for reparasjon og bearbeiding i Norge.	43
10. § 14 nr. 11 – varer til prøving og kontroll før utførsel.	47
11. § 14 nr. 12 - spesialverktøy, mv., til fremstilling av vare.	48
12. § 14 nr. 13 – utstyr til vitenskapelige forsøk.	48
13. § 14 nr. 14 – velferdsmateriell.	49
14. § 14 nr. 15 – dyr til avlsformål.	50
VEDLEGG	51
Vedlegg 1. Yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg A-C. (Engelsk tekst)	52
Vedlegg 2. Yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg A - C. (Toll- og avgiftsdirektoratets uoffisielle oversettelse)	55

KOMMENTAR TIL TOLLTARIFFENS INNLEDENDE BESTEMMELSER §§ 13 - 15.

FORORD:

Et prioritert område for Tollvesenet var ifølge strategiplanen for 2001-2004 ”modernisering, forenkling, formidling og kvalitetssikring av regelverk og prosedyrer”, herunder å sørge for at regelverk og rettskilder er enkelt tilgjengelig og oppdaterte til enhver tid for etatens ansatte, og at tilsvarende tilpasset tilbud, finnes tilgjengelig for eksterne brukere. Informasjon om regelverket på toll- og avgiftsområdet var av vesentlig betydning dersom vi skulle nå dette målet. Utarbeidelse av kommentarhefter var i perioden også et av satsingsområdene til Tollvesenet.

Toll - og avgiftsdirektoratet utarbeidet derfor en fullstendig kommentar til tolltariffens innledende bestemmelser §§ 11 - 24. Av ressurshensyn valgte direktoratet å dele opp fremstillingen i fire deler, § 11, § 12, §§ 13 - 15 og §§ 16 - 24. Det vises generelt til fremstillingen i de tre øvrige kommentarheftene.

Dette kommentarheftet gir i begrenset utstrekning enkeltkommentarer til underliggende forskrifter som er hjemlet i tolltariffens innledende bestemmelser.

Kommentarheftet vil også være tilgjengelig på Internett på www.toll.no.

Kommentarheftet er nå ajourført og gitt enkelte tilleggskommentarer.

Toll - og avgiftsdirektoratet vil fortsatt oppfordre brukerne av kommentarheftet til å gi tilbakemeldinger på innhold, struktur og lignende, slik at fremtidige ajourføringer kan ta hensyn til de problemstillinger som er mest mulig relevante i den daglige praktisering av regelverket.

Oslo, juli 2005

Marit Wiig
toll- og avgiftsdirektør

I. INNLEDNING

1. Tolltariffen, herunder tolltariffens innledende bestemmelser, er en del av Stortingets årlige tollvedtak. Dette vedtak gjelder for ett år av gangen, jf. Grunnlovens § 75 a. Vedtaket blir formelt utformet slik at kun endringene framgår. For øvrig gis den til enhver tid gjeldende tolltariff med innledende bestemmelser, forlenget gyldighet for kommende års budsjettermin.

2. Det ble foretatt en fullstendig teknisk omarbeidelse av tolltariffens innledende bestemmelser ved det forslag som ble fremsatt i St.prp. nr. 65 om nye innledende bestemmelser i tolltariffen (1965-66). På side 3 uttaler Finansdepartementet at det i kapittel III er samlet tollfrihetsbestemmelser som allerede finnes, bestemmelser som blir praktisert uten uttrykkelig hjemmel, samt nye bestemmelser som ble praktisert av de øvrige nordiske land på dagjeldende tidspunkt.

Finansdepartementets utforming av bestemmelsene i St.prp. nr. 65 (1965-66) er i hovedsak basert på en innstilling avgitt den 9. mai 1962 fra komiteen til revisjon av tollovgivningen. (Tollovkomiteen). Tollovkomiteen avga i sin innstilling generelle uttalelser (i hovedsak ren historikk) på sidene 10-11 og 61-62. Det fremgår her at Tollovkomiteens mandat var begrenset til en teknisk revisjon, og at man derfor har søkt å finne frem til en mer oversiktlig og systematisk oppbygging av bestemmelsene, og at foreldet stoff er foreslått tatt ut. Tollovkomiteen har videre lagt stor vekt på utredningen som er avgitt i juli 1959 fra det nordiske tollekspertutvalg (Tollekspertutvalget). Dette ekspertutvalget hadde fått i oppdrag å utarbeide felles nordiske bestemmelser om tolltekniske og tolladministrative spørsmål, men de forslag som fremkom vedrørende tollfrihet og tollrefusjon, var iflg. Tollovkomiteen i samsvar med den allerede etablerte praksis i Norge på daværende tidspunkt.

På side 90 flg. i Tollovkomiteens innstilling fremgår en del kommentarer av materiell art i forhold til de nye innledende bestemmelser. Når det spesielt gjelder tib. §§ 13 og 14, redegjør Tollovkomiteen nærmere om dette på side 94 i sin innstilling til utkast til regelverk på området (forslagets §§ 8 og 9). Det fremgår her at de nye regler i stor utstrekning ble utformet i samsvar med ordlyden i Tollekspertutvalgets forslag. For flere av reglene ble det utformet helt nye skriftlige bestemmelser, men som var basert på den praksis som allerede på dagjeldende tidspunkt var etablert.

På side 5 i St.prp. nr. 65 om nye innledende bestemmelser (1965-66), avgis det kommentarer til de enkelte deler av bestemmelsene på dette området, som Tollovkomiteen hadde foreslått. Det fremgår her at deler av paragrafene er utformet for å bringe de i samsvar med folkerettslige forpliktelser, som vil bli spesielt kommentert nedenfor under de enkelte punkter. I proposisjonen fremgår at Finansdepartementet i hovedsak har lagt til grunn Tollovkomiteens forslag til nye innledende bestemmelser, men at det også er tatt hensyn til nye konvensjoner på tollområdet som Norge har tiltrådt. De nye omarbeidede bestemmelser ble vedtatt av Stortinget den 24. mai 1966, og iverksatt med virkning fra 1. januar 1967.

Når det gjelder forarbeider til någjeldende innledende bestemmelser til tolltariffen, vises det også til senere endringer av dette regelsett inntatt i de forskjellige stortingsproposisjoner for det enkelte år, og som er særskilt gjennomgått nedenfor under de enkelte punkter.

3. Ved kgl. res. av 16. desember 1966 ble de nylig vedtatte innledende bestemmelser i hovedsak delegert fra Kongen til Finansdepartementet. Ved brev av 28. desember 1966, ble det foretatt en videredelegering av denne myndighet til Toll- og avgiftsdirektoratet. I

delegasjonsvedtaket ble det gjort unntak for Finansdepartementets forskriftskompetanse etter § 11 nr. 9 og 10 og adgangen til å fatte enkeltvedtak etter reglene i § 12, samt reglene om fastsettelse av minstebeløp for tilbakebetaling av toll i § 18.

Tollvesenet er forvaltningsmyndighet når det gjelder tolltariffens innledende bestemmelser, jf. toll. § 9, unntatt §§ 5 og 6 som er delegert til landbruksmyndighetene, jf. kgl. res. av 30. juni 1995 nr. 600.

Når det gjelder forskriftskompetansen spesielt i forhold til tib. §§ 13 og 14, så fremgår denne av innledningen til de to paragrafer.

Etter videredelegering til Toll- og avgiftsdirektoratet, kan det fastsettes nærmere vilkår for de midlertidige tollfritakene. Det skal bemerkes at det ikke er gitt en tilsvarende delegering til direktoratet av forskriftskompetansen vedrørende merverdiavgiften ved innførsel av varer.

4. Når det gjelder spørsmålet om det skal beregnes merverdiavgift for innførsel av varer for de tilfeller som reguleres av tib. §§ 13-15, fremgår dette av forskrift nr. 12 av 12. desember 1975 nr. 2, § 4 første ledd, som gir tib. § 13 og § 14 første ledd nr. 1-8, nr. 10 og nr. 14, tilsvarende anvendelse.

Forutsetningen for å drøfte om de faktiske forhold tilsier et midlertidig toll- eller merverdiavgiftsfritak ved innførsel, er at det foreligger en generell tollplikt etter reglene i tib. §§ 1 og 2, eller merverdiavgiftsplikt etter mval. § 62 på de varer som skal innføres til Norge.

Varebegrepet i toll. § 1 nr. 2 ("*enhver ting som behandles som vare etter tolltariffen*") er imidlertid forskjellig fra det tilsvarende begrep i mval. § 2, jf. § 62 første ledd. Når det gjelder merverdiavgiften ved innførsel av varer, er det varebegrepet i merverdiavgiftsloven som er avgjørende.

Forkortelser som er brukt i dette kommentarheftet:

tib - tolltariffens innledende bestemmelser

toll. - lov om toll(tolloven) av 10. juni 1966 nr. 5

mval. - lov om merverdiavgift av 19. juni 1966 nr. 66

Merverdiavgiftshåndboken – kommentar til merverdiavgiftsloven av 19. juni 1969 nr. 66, utgitt av Skattedirektoratet.

forskrift 12 - forskrift (nr. 12) om beregning og oppkreving av merverdiavgift ved innførsel av varer av 12. desember 1975 nr. 2

tollovforskriften - forskrift til tolloven av 15. desember 1967 nr. 8962

reisegodsforskriften - forskrifter om toll- og avgiftsfri innførsel og forenklet fortolling av reisegods av 10. januar 2003 nr. 32.

Tollovkomiteen - innstilling avgitt den 9. mai 1962 fra en komite til revisjon av tollovgivningen.

Tollekspertutvalget - utredning avgitt 6. juli 1959 fra et nordisk tollekspertutvalg i forbindelse med utredningen om et felles nordisk marked.

yrkesutstyrskonvensjonen - "Customs Convention on the temporary importation of professional equipment" av 8. juni 1961, satt i kraft for Norges vedkommende den 1. juli 1962.

vareprøvekonvensjonen - Internasjonal overenskomst om importlettelse for vareprøver og reklamemateriell av 7. november 1952, inntatt i Norges traktater, traktat nr. 593.

II. GENERELT OM TOLLPLIKTEN OG VALG AV TOLLSATS.

Tollplikten ved innførsel av varer til Norge, fremgår av **tib. §§ 1 og 2 nr. 1 og 2**, som har flg. ordlyd:

”§ 1: Ved inn- og utførsel av varer skal det svares toll og avgifter til statskassen i samsvar med de bestemmelser som er gitt nedenfor.”

”§ 2 nr. 1: Når ikke noe annet er uttrykkelig hjemlet i lov eller i disse bestemmelser, skal det ved innførsel av varer svares toll i samsvar med tolltariffens satser og anmerkninger

§ 2 nr. 2: Toll skal svares av

a. utenlandske varer for så vidt varene innføres for å nyttes eller forbrukes her i landet.

b. innenlandske varer såfremt det ved utførselen til utlandet er tilstått tilbakebetaling av toll for vedkommende varer.”

Begrepet **vare** er definert i toll. § 1 nr. 2 til ”enhver ting som behandles som vare etter tolltariffen.”

Begrepet **innførsel** er ikke definert verken i tolltariffen eller tolloven, men gjeldende forvaltningspraksis legger til grunn at begrepet omfatter handlinger hvorved varen bringes fysisk til norsk tollområde. **Norsk tollområde** er i toll. § 1 nr. 1 definert til ”det norske fastland og alt område innenfor territorialgrensen.”

Utformingen av § 1 forutsetter at norsk tollområde er klart definert og viser til de bestemmelser som er ”gitt nedenfor”, dvs. i henhold til øvrige bestemmelser i tib. Sammen med regelen i tib. § 2 nr. 1 angis at all innførsel av varer til Norge i prinsippet er tollpliktig, det såkalte tollbelastningsprinsippet.

Også norskproduserte eller tidligere fortollede varer kan være tollpliktig etter tib. § 1 når de innføres til norsk tollområde, for eksempel dersom de har vært undergitt reparasjon eller bearbeiding i utlandet, jf. spesialbestemmelsen i tib. § 17 nr. 1 og 2. Imidlertid vil det ved gjeninnførsel av varer som regel foreligge fritak for toll etter reglene i tib. § 11 nr. 23 (gjeninnførsel av varer i uforandret stand).

Etter gjeldende tolltariffs innledende bestemmelser er det kun toll og lageravgift etter tib. § 26 som oppkreves ved innførsel, jf. toll § 9 første ledd jf. toll. § 1 nr. 4, hvor begrepet toll er definert til ”toll og avgifter som oppkreves i henhold til tolltariffens innledende bestemmelser.”

Øvrige avgifter til det offentlige som påløper ved innførsel eller utførsel, oppkreves med hjemmel i toll. § 9 andre ledd, jf. toll. § 1 nr. 5.

Bestemmelsen i **§ 2 nr. 1** angir at det ved innførsel skal svares toll, og at tollsatsene i tolltariffen skal anvendes. Det er uten betydning om det er innførsel til offentlig eller privat bruk eller til næringsvirksomhet. Ordlyden tar for øvrig høyde for at det kan finnes tollfritak som er hjemlet i annen lovgivning.

Bestemmelsen i **§ 2 nr. 2 a** presiserer at ufortollede varer skal svare toll dersom de skal **nyttes** eller **forbrukes** her i landet. Forutsetningen er altså at varer som kun transporteres over norsk tollområde eller oppbevares her i landet en periode, ikke skal belastes med toll. Varer som eksempelvis innføres for reparasjon eller bearbeiding i Norge og senere gjenutførsel, er tollpliktig og det er derfor nødvendig med et tollfritak i tib. § 14 nr. 10 for å unngå

tollbelastning i slike tilfeller. Varer som innføres kun for å **bli tilintetgjort**, kan derimot ikke anses å være innført for å bli benyttet eller forbrukt i Norge. Begrepet tilintetgjørelse er for øvrig benyttet i tib. §§ 15 og 22, og forutsetter at varen blir gjort ubrukelig for ethvert formål i Norge, d.v.s. at det er tilintetgjørelsen i selv som er målet for innførselen av varen.

§ 2 nr. 2 b inneholder en regel om at dersom det ved utførsel av en tidligere fortollet vare er tilstått tollrefusjon, skal varen ved gjeninnførsel anses å være i ufortollet stand og tollpliktig i forhold til tollbelastningsprinsippet.

Med hensyn til hvilken tollsats som skal benyttes ved fortollingen, har lovgiver i tib. § 2 nr. 7 gitt generelle regler om dette.

tib. § 2 nr. 7 har flg. ordlyd:

”Toll skal svares etter de tollsatser som gjelder på det tidspunkt en fullstendig utfylt tolldeklarasjon er mottatt av tollvesenet.

Dersom innførte varer er tillatt utlevert vareeieren eller hans representant til disponering som angitt i tolldeklarasjonen eller bestemt av tollvesenet uten at endelig fortolling har funnet sted, skal toll svares etter de satser som gjaldt på utleveringstidspunktet.

For ulovlig innførte varer (smugling), skal det svares toll etter de satser som gjaldt på innførselstidspunktet.

For varer benyttet i strid med gitt tillatelse eller disponert ulovlig over på annen måte, svares toll etter de satser som gjaldt da den ulovlige disponeringen tok til. Tollsatsen kan imidlertid ikke være lavere enn den som ville komme til anvendelse ved lovlig opptreden overfor tollvesenet. For ulovlig disponering ved midlertidig innførsel etter § 13 og 14, skal toll svares etter de satser som gjaldt på utleveringstidspunktet.”

Denne bestemmelsen ble omarbeidet med virkning fra 1. januar 2000, jf. forarbeidene inntatt i St.prp.nr. 1 (1999-2000), side 108. Intensjonen med bestemmelsen er å skape notoritet i forhold til å fastlegge et bestemt tidspunkt for den tollsats som skal anvendes ved fortolling.

Ad. første ledd:

Det framgår av St.prp.nr. 65 om tollavgifter (1965-66), side 2, at det var behov for en klar regel for å fastslå det avgjørende tidspunkt for tollsatsen som skal anvendes ved fortollingen. Flere aktuelle tidspunkter var blitt drøftet under lovarbeidet, bl.a. innførselstidspunktet, tidspunktet for innleveringen av tolldeklarasjonen, fortollingstidspunktet, bestillingstidspunktet for varen, mv.

Lovgiver valgte å la hovedregelen være fortollingstidspunktet, et standpunkt som var i samsvar med dagjeldende forvaltningspraksis. Bestemmelsen i § 2 nr. 7 ble utformet før tolldeklarering over linje ble innført. I Ot.prp.nr. 45 (96-97) om endring av tolloven, er det nærmere redegjort for bruk av elektronisk datautveksling ved tolldeklarering over linje.

Bestemmelsen i første ledd legger til grunn tidspunktet når tolldeklarasjonen mottas i Tollvesenets elektroniske fortollingssystem (TVINN-systemet), og at denne har et slikt innhold formelt og materielt (”fullstendig utfylt”), at Tollvesenet kan godta den på grunnlag av de kontroller som må gjøres manuelt eller elektronisk. Når tolldeklarasjonen teknisk har gått gjennom den såkalte inputkontrollen i TVINN, hvor det formelle ved deklarasjonen blir kontrollert, og hvor tariffing og tollsatser fastsettes, anses dette som det avgjørende tidspunkt i forhold til bestemmelsen.

Ad. andre ledd:

Forvaltningspraksis legger til grunn at bestemmelsen kommer til anvendelse bl.a. på midlertidig innførsel i medhold av tib. §§ 13 og 14. Ved midlertidig innførsel etter §§ 13 og 14 får vareeieren i en bestemt tidsperiode lov til å disponere over varen midlertidig til bestemte formål i Norge, uten at endelig fortolling må foretas.

Med ”utleveringstidspunktet” i denne forbindelse, menes det tidspunkt da Tollvesenet har innvilget tillatelse til midlertidig bruk i Norge. Dersom vareeieren senere ønsker å omdisponere varen til andre formål, for eksempel salg eller utleie i Norge, må det foretas en fortolling hvor tollsatsene som gjaldt på utleveringstidspunktet skal anvendes.

Ved endringen i 1999 ble det inntatt en presisering i § 2 nr. 7 fjerde ledd, siste punktum, om at det ved ulovlig disponering i disse tilfellene, skal legges til grunn de tollsatter som gjaldt på utleveringstidspunktet. I St.prp. nr. 1 (1999-2000) uttales det at begrunnelsen for denne endringen, var at enkelte vareeiere hadde oppnådd en uberettiget fordel ved at tollsatsen hadde gått ned i tidsrommet mellom tillatelse til midlertidig innførsel, og den ulovlige disponeringen startet. Regelen vil imidlertid også gjelde selv om tollsatsen skulle ha gått opp i det nevnte tidsrom.

Ad. tredje ledd:

Her er det varens faktiske innførsel som er det avgjørende tidspunkt, jf. St.prp.nr. 1 om tollavgifter (1989-90) side 6. Utformingen av denne regel ble foretatt i 1989, og ble ikke endret i 1999.

Ad. fjerde ledd:

Første punktum kom inn i paragrafen i 1990, se St.prp.nr. 1 om tollavgifter (1989-90), og var iflg. uttalelsene i proposisjonen ment å skulle anvendes i tilfelle hvor det forelå ulovlig disponering etter innførselen til Norge, bl.a. i flg. tilfelle:

- Brudd på vilkår som gjelder for midlertidig innførsel etter §§13 og 14.
- Forpassede eller transitterte varer blir ikke brakt fram til bestemmelsestollstedet.
- Brudd på vilkår som gjelder for tollager, for eksempel direktekjøringsordningen, jf. tollforskriftens punkt 7.3.3.

Bestemmelsen i fjerde ledd, første punktum, var ikke problematisk før det tollbaserte vernet på landbruksvarer ble innført. Tidligere var tollsatsene stabile og ble i hovedsak kun endret ved hvert årsskifte, og satsene ble vanligvis satt ned. Ved innføringen av det tollbaserte vern på landbruksvarer, ble endringstakten i tollsatsene dramatisk endret.

Dette viste seg å få uheldige konsekvenser ved praktiseringen av bestemmelsen på grunn av at enkelte firmaer påberopte seg ulovlige handlinger for å oppnå en lavere tollsats. I et konkret tilfelle hvor varens tollsats var økt betydelig fra innførselen fant sted til fortolling ble foretatt, hadde vareeieren benyttet seg av direktekjøringsordningen og påberopte seg at varene ulovlig var blitt tatt i bruk før fortollingen. Det ble så anført at ordlyden i § 2 nr. 7 fjerde ledd, første punktum, derved var direkte anvendelig.

For å presisere at slike tilfeller ikke kunne godtas, fikk derfor fjerde ledd ett nytt andre punktum i 1999, hvorefter det ble bestemt at tollsatsen ikke skulle være lavere enn den som ville vært oppnådd ved en lovlig opptreden overfor Tollvesenet.

III. GENERELT OM TIB. §§ 13 og 14.

Reglene i de to paragrafer regulerer adgangen til **midlertidig tollfrihet** ved innførsel av varer til **midlertidig bruk** i Norge, mot at varene gjenutføres til utlandet innen en bestemt frist. Regelverket er utformet slik at importøren **ikke har noen plikt** til å benytte reglene om midlertidig tollfrihet, og importøren velger derfor selv om han istedenfor ønsker å foreta en ordinær fortolling ved den enkelte vareinnførsel.

Midlertidig innførsel av varer med hjemmel i §§ 13 og 14, er i utgangspunktet **deklarasjonspliktig** etter toll. § 32 ved innførselen, men det er innført forenklede ordninger for de tilfeller som går inn under tib. § 13. Når det for eksempel gjelder produksjons- og kringkastingsutstyr som er nevnt i tib. § 13 nr. 1 bokstav b, er det tilstrekkelig å fremlegge en liste over dette utstyret.

Varen kan innføres på **ATA-carnet**, jf. ”konvensjon om toll ved midlertidig innførsel av varer (ATA-konvensjonen)” av 6. desember 1961, inntatt i Norges Traktater, traktat nr. 845, satt ikraft for Norges vedkommende 30. januar 1965. Det vises i den forbindelse til rundskriv til Tollvesenet av 26. januar 1965 (A 5)

Konvensjonen gjelder tilfeller hvor innførsel av varer faller inn under tib. § 13 nr. 1 og 7, samt § 14 første ledd nr. 1, 2, 3, 4, 6, 7, og 8. I de tilfeller hvor ATA-carnet anvendes, vil dette dokumentet gi **tilstrekkelig sikkerhet** for mulig ansvar for betaling av toll og avgifter.

I tillegg vil dokumentet gjelde som **erstatning for tolldeklarasjon**, jf. ATA-konvensjonen art. 3 punkt 1, som har flg. ordlyd:

”Hver kontraherende part skal i stedet for nasjonale tolldokumenter og som behørig sikkerhetsstillelse for de summer som er omhandlet i artikkel 6 i denne konvensjonen, godta ATA-carneter gyldige for dens område og utstedt og benyttet i samsvar med de betingelser som er fastsatt i denne konvensjon for varer som innføres midlertidig tollfritt i henhold til...”

Dersom det er praktisk for importøren og hans medhjelpere (tollagerholdere, mv.), er det imidlertid full adgang til å avgi en tolldeklarasjon i tillegg til carnetet.

1. Depositum eller annen sikkerhetsstillelse.

Den tekniske oppbygging av tib. §§ 13 og 14 ble opprinnelig utformet i Tollovkomiteens innstilling avgitt i 1962, som baserte seg på Tollekspertutvalgets utredning av 1959. For varer som innføres etter tib. § 14, kan det stilles krav om avgivelse av ”*depositum eller annen sikkerhetsstillelse*” for **tollen** fram til varene blir gjenutført, mens dette ikke er aktuelt for varer som innføres etter tib. § 13. Bestemmelsenes utforming på dette punkt ble vedtatt av Stortinget i 1966.

I forskrift om **særavgifter** av 11. desember 2001 nr. 1451 § 2-6 uttales det at reglene i tollovgivningen skal gjelde også for særavgiftene så langt de passer og ikke annet er bestemt.

I forskrift 12 § 4 andre ledd, er det gitt tilsvarende regler for **merverdiavgift** ved innførsel av varer, hvorefter ”*Tollvesenet kan kreve depositum eller annen sikkerhet for merverdiavgift av varer som føres inn midlertidig, fritatt for toll i medhold av tolltariffens innledende bestemmelser § 14.*” Ordlyden i denne bestemmelsen ble vedtatt av Finansdepartementet ved forskriftsendring 5. desember 1978.

Reelle hensyn taler for å tolke ordlyden i tib. § 14 på dette punktet slik at det er opp til Toll- og avgiftsdirektoratet å fastsette retningslinjer for når Tollvesenet skal forlange depositum eller annen sikkerhetsstillelse i disse tilfellene.

Dette samsvarer også best med den tilsvarende **kan-regel** i forskrift 12 for merverdiavgiften. Harmoniseringshensyn vil da medføre at det blir det samme vurderingstema for de to avgiftstypene ved midlertidig innførsel av varer etter tib. § 14. Dette innebærer bl.a. at Toll- og avgiftsdirektoratet helt kan unnlate å avkreve depositum eller annen sikkerhetsstillelse i disse tilfellene, dersom rene innfordringshensyn tilsier at dette gir en mer fleksibel og praktisk regel.

Når det gjelder spørsmålet om **hva** som skal ansees som sikkerhetsstillelse etter § 14, skal først nevnes at i de tilfeller hvor det er adgang til å bruke **ATA-carnet** eller annen godtatt type carnet, vil bruken av et slikt dokument utgjøre en tilstrekkelig sikkerhetsstillelse. Videre vil eksempelvis **deponering** av penger måtte godtas av tollmyndighetene.

Videre må regelverket tolkes slik at det må foreligge en **reell form for sikkerhetsstillelse** i form av for eksempel en bankgaranti, jf. tollovforskriften punkt 5.5.3. Det er således i denne forbindelse ikke tilstrekkelig alene å inneha tollkreditt uten underliggende sikkerhetsstillelse.

Depositum eller annen sikkerhetsstillelse skal avkreves vareeier på innførselstidspunktet. Dersom det besluttes at sikkerhetsstillelse skal avkreves importøren, skal **sikkerhetens størrelse** som utgangspunkt tilsvare det tollkrav som varen ved ordinær innførsel ville blitt belastet med.

2. Utenlandsk eierskap.

I de fleste av bestemmelsene i tib. §§ 13 og 14 gjelder et krav om såkalt **utenlandsk eierskap**, jf. ordlyden i § 13 nr. 1, § 14 første ledd nr. 1 og § 14 andre ledd. Særskilte kommentarer til tib. § 14 andre ledd, er gitt nedenfor.

Vilkåret om utenlandsk eierskap til varen innebærer at det er utenlandske eiere av varer som i utgangspunktet skal kunne nyttiggjøre seg disse bestemmelsene. Men også norske aktører kan i enkelte tilfelle anvende regelverket på dette området, dersom de leier eller låner utstyr mv. fra utlandet, jf. kommentarene nedenfor under punkt 3.

Vilkåret om utenlandsk eierskap innebærer imidlertid ikke at norske verksteder er utelukket fra å reparere utenlandske varer, det er **eieren** av varen som utelukkes p.g.a. at han er hjemmehørende i Norge. Ut fra konkurransemessige hensyn har det derfor blitt gitt unntak fra vilkåret om utenlandsk eierskap for bl.a. å kunne imøtekomme krav som er kommet fra oljevirkomheten, norsk næringsmiddelindustri og virksomheter som driver fartøyer i utenriks fart.

Tib. § 14 andre ledd er en særbestemmelse som gjelder direkte de tilfeller som er omhandlet i § 14 første ledd, og ordlyden i bestemmelsen er flg.:

“Det er et vilkår for tollfrihet etter første ledd at varene eies av person, firma eller institusjon bosatt eller hjemmehørende i utlandet. Dette gjelder ikke for varer som omfattes av første ledd nr. 7, nr. 10 bokstav c og nr. 14”

Vilkåret om utenlandsk eierskap i tib. § 14 andre ledd, ble vedtatt i 1990. Bakgrunnen for endringen er nærmere berørt i St. prp. nr. 1 om tollavgifter (1989-1990), side 7-8, hvor Finansdepartementet uttalte følgende:

”Det har vært en del uklarheter med hensyn til hvorvidt varer som eies av person eller firma bosatt eller hjemmehørende i Norge kan innføre varer midlertidig tollfritt hit til landet. Departementet er av den oppfatning at slike varer ikke kan innføres midlertidig tollfritt av person bosatt i Norge og at dette derfor bør reguleres i de nasjonale bestemmelser. En vare som tidligere er fortollet her i landet vil uansett kunne innføres tollfritt i.h.t. Tolltariffens innledende bestemmelser § 11 nr. 23.

I forbindelse med utarbeidelse av ny konvensjon i regi av Tollsamarbeidsrådet i Brussel (CCC) vedrørende midlertidig innførsel, reflekterer foreløpige utkast et klart ønske om å få inn vilkår om utenlandsk eier.

Ifølge konvensjonen om ”Vareprøver og reklamemateriell” utstedt i Geneve 7. november 1952, er det et vilkår at varen skal eies av utenlandsk firma. Tolltariffens innledende bestemmelser § 14 nr. 4 er ment å dekke dette.

Da Norge aksepterte Kyoto-konvensjonens vedlegg E 6 den 6. desember 1977, ble det tatt inn følgende reservasjon: ”temporary importation for domestic processing can be authorized only for goods which are the property of the foreign consignor.” Tolltariffens innledende bestemmelser § 14 nr. 10 er foranlediget av denne konvensjon. Det har i den senere tid vist seg at § 14 nr. 10 p.g.a. sin ordlyd tolkes ulikt nettopp fordi vilkåret om eierforhold ikke er inntatt.

§ 14 nr. 7 er basert på ”Tollkonvensjonen for varer som innføres for å vises eller brukes under utstillinger, varemesser, møter eller lignende” (av 8. juni 1961) som ikke hjemler adgang til begrensning i eierforhold. Det samme gjelder for § 14 nr. 14 som er basert på ”Tollkonvensjonen om velferdsmateriell for sjøfolk” (av 1. desember 1964). Departementet mener at det i § 14 som nytt annet ledd bør inntas en bestemmelse som klargjør eierforholdet til de varer som omfattes av bestemmelsen og at det også inntas en henvisning i første ledd om dette.....

Vedrørende kravet til utenlandsk eier, jf. forslag til nytt annet ledd til § 14, så vil dette kunne få forholdsvis store konsekvenser når det kommer inn varer til reparasjon fra norske skip i utenriks fart. Det er forholdsvis stor import av slike varer. Departementet finner det ikke rimelig å kreve at disse varer skal fortolles på ordinær måte.”

I Budsjettt-innst. S. nr. 16- 1989-90, uttalte Stortingets finanskomite flg. om dette:

“Det har vært en del uklarheter med hensyn til hvorvidt varer som eies av person eller firma bosatt eller hjemmehørende i Norge, kan innføre varer midlertidig tollfritt hit til landet. Departementet er av den oppfatning at slike varer ikke kan innføres midlertidig tollfritt av person bosatt i Norge, og at dette derfor bør reguleres i de nasjonale bestemmelser. En vare som tidligere er fortollet her i landet, vil uansett kunne innføres tollfritt i.h.t. tolltariffens innledende bestemmelser § 11 nr. 23. Departementet mener at det i § 14 som nytt annet ledd bør inntas en bestemmelse som klargjør eierforholdet til de varer som omfattes av bestemmelsen, og at det også inntas en henvisning i første ledd om dette. Departementet

foreslår at innledningen til tolltariffens innledende bestemmelser § 14 endres i samsvar med dette. Komiteen slutter seg til proposisjonen.”

Bestemmelsen i § 14 andre ledd, ble endret i tråd med disse synspunkter, og § 14 første ledd nr. 7 og nr. 14, ble samtidig unntatt fra kravet om utenlandsk eierskap.

I St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1989-90), side 9, ble det i samsvar med det som ovenfor er referert, også foreslått endringer i tib. § 14 første ledd nr. 10, hvor det i denne bestemmelse tredje ledd, ble gjort et unntak fra kravet om utenlandsk eierskap for reparasjon av varer til **norske skip i utenriks fart**.

I 1997 ble også § 14 første ledd nr. 10 bokstav c om **landbruksvarer**, unntatt fra dette kravet, jf. St.prp. nr. 1 Skatte- avgifts- og tollvedtak, (1997-98), side 21 og 69, og ordlyden i § 14 annet ledd ble endret som følge av dette.

I 2001 ble det gjort en endring i tib. § 14 første ledd nr. 10, hvor det i fjerde ledd i denne bestemmelse ble gjort et unntak fra kravet om utenlandsk eierskap for **oljevirkksomheten**, jf. St.prp. nr. 1 om skatte- avgifts- og tollvedtak (2001-2002), side 78.

Vilkåret om utenlandsk eierskap er berørt nedenfor under fremstillingen av tib. § 13 nr. 4, og innebærer at dersom eierskapet til varen innehas av en **fysisk person** som er bosatt (hjemmehørende) i Norge, er det ikke adgang til å anvende tib. §§ 13 og 14, dersom det ikke er åpnet for dette i de enkelte bestemmelser.

Når det gjelder norske eierinteresser i utenlandske **selskaper** (juridiske personer), vil ikke et slikt norsk eierskap uten videre utelukke at det utenlandske selskapet (foretak/institusjon) kan anvende tib. §§ 13 og 14 ved innførsel av varer til Norge. Tollvesenet må imidlertid foreta en kontroll av slike tilfelle for å undersøke om det foreligger forhold som kan være proformaarrangementer etablert utelukkende for å omgå de norske skatte- og avgiftsbestemmelsene. Isåfall kan gjennomskjæring foretas, og Tollvesenet kan nekte bruk av tib. §§ 13 og 14.

3. Grensedragningen mot innførsel til leie og lån.

Det må sondres mellom de tilfeller som gjelder innførsel av varer, utstyr, mv., som er **gjenstand for utleie, lån, o.l.**, til norske aktører, og tilfeller av vareinnførsel til midlertidig bruk hjemlet i tib. §§ 13 og 14.

Her er det to adskilte regelsett som må vurderes, og faktum i det enkelte tilfellet vil avgjøre hvilket regelsett som skal anvendes.

Innførsel av varer i form av leie eller lån mv., er i utgangspunkt tollpliktig ved innførselen. Men også slike tilfeller må vurderes i forhold til de enkelte fritaksregler, bl.a. tib §§ 13 og 14, for å klarlegge om det skal beregnes toll på varen.

Den reelle forskjellen mellom å bruke fritaksreglene i tib. §§ 13-15, og de tilfeller hvor det må betales toll ved innførselen med refusjon i etterhånd i medhold av tib. § 23 nr. 2, er at importøren i det sistnevnte tilfellet får en endelig tollbelastning på 5 % pr. mnd. mens varen er i Norge. Full tollbelastning inntre dersom varen ikke er gjenutført innen 20 måneder etter varens innførselstidspunkt. For jernebanemateriell og reservedeler til slikt materiell, vil full tollbelastning inntre etter 50 måneder i samsvar med refusjonsregelen i tib. § 23 nr. 1.

For å oppnå en klar avgrensning mot tilfellene som går inn under tib. §§ 13 og 14, er det inntatt en uttrykkelig bestemmelse om dette i tib. § 23 nr. 2, siste punkt, hvor det uttales at bestemmelsene i tib. § 23 ikke skal gjelde *”for varer som er eller kunne ha vært innført midlertidig tollfritt etter bestemmelsene i tolltariffens §§ 13 og 14.”*

Henvisningen må forstås slik at refusjonsreglene i § 23, ikke skal anvendes dersom forholdet *”kunne”* vært henført under reglene i tib. §§ 13 og 14, selv om det formelt sett er avgitt en ordinær tolldeklarasjon ved innførselen av varen, med full innbetaling av toll og avgifter.

Det er de enkelte regler i §§ 13 og 14 som må fortolkes konkret, for å klargjøre om det i tillegg til kravet om utenlandsk eierskap, også er forbud mot at norske aktører kan leie eller låne den **utenlandskeide** varen.

Ser man på ordlyden i for eksempel tib. § 14 første ledd nr. 3, vil det ha stor praktisk betydning at slike varer også kan lånes eller leies av norske aktører, da denne bestemmelse i motsetning til tib. §§ 13 nr. 1 og 14 første ledd nr. 1, ikke har noe krav om utenlandsk importør og bruk under overoppsyn av han. Det er således viktig å sondre mellom tilfeller hvor det kreves utenlandsk eierskap, og tilfeller hvor det **i tillegg** er et krav om utenlandsk importør.

Ut fra ovenstående vil følgelig norske aktører, til tross for kravet om utenlandsk eierskap i tib. § 14 andre ledd, som utgangspunkt ha adgang til midlertidig tollfri innførsel etter § 14 første ledd nr. 2 flg., selv om de låner eller leier utenlandskeide varer, dersom også de øvrige vilkår i bestemmelsene er oppfylt.

4. Gjenutførselsfristen i tib. § 15.

Tib. § 15 har flg. ordlyd:

”Dersom noe annet ikke er særskilt fastsatt, faller tollfriheten i medhold av §§ 13 og 14 bort hvis gjenutførselen ikke har funnet sted innen 1 år etter innførselen. Tollvesenet kan i særlige tilfelle dispensere fra fristen og kan frafalle kravet om gjenutførsel mot at varene på vareeierens kostnad blir tilintetgjort under kontroll av tollvesenet eller annen offentlig myndighet.”

Paragrafen ble vedtatt i 1966, og ordlyden har ikke vært endret siden.

I § 15 er det satt en generell **gjenutførselsfrist på ett år** som skal komme til anvendelse dersom det ikke er fastsatt en særskilt frist. Med særskilt frist menes i denne sammenheng en skreven regel inntatt i lov eller forskrift, se eksempelvis tib. § 14 første ledd nr. 10, bokstav c (seks måneder) og tib. § 14 første ledd nr. 6 (fire uker).

Tollvesenet kan frafalle kravet om gjenutførsel, dersom varene blir **tilintetgjort** på vareeierens kostnad under kontroll av Tollvesenet eller annen godkjent offentlig myndighet. Tilintetgjørelse i denne relasjon innebærer et krav om at varen gjøres ubrukelig for ethvert formål i Norge.

Tollvesenet kan i særlige tilfelle dispensere fra gjenutførselsfristen på ett år.

Lokalforvaltningen er delegert myndighet til å dispensere, dersom søknad om forlengelse av fristen er **innsendt innen gjenutførselsfristens utløp**. Dette kan for eksempel være tilfelle dersom en reparasjon (§ 14 første ledd nr. 10) tar lengre tid enn antatt, eller dersom test av en vare (§ 14 første ledd nr. 8) på grunn av uforutsette problemer, ikke kan avsluttes innen ettårsfristen.

Etter forvaltningspraksis, er det som hovedregel ikke adgang til å forlenge gjenutførselsfristen utover to år regnet fra innførelstidspunktet for varen.

Innenfor ettårsfristen i tib. § 15 har Tollvesenet adgang til å sette en kortere gjenutførselsfrist enn ett år. Det avgjørende vil imidlertid være importørens behov som skal vurderes i forhold til det oppdrag mv. som han har i det enkelte tilfellet.

Dersom det fremgår av omstendighetene at eksempelvis et levende dyr, en motorvogn, mv., skal delta i et internasjonalt idrettsarrangement, bør Tollvesenet sette en konkret frist for gjenutførsel som samsvarer med arrangementets lengde og en rimelig tid for transport ut av landet. I denne sammenhengen er det følgelig hensiktsmessig å foreta kontroll i forbindelse med avslutningen av arrangementet istedenfor å sette i gang etterkontroller etter ett år. Hvis det viser seg at det er behov for å forlenge den fastsatte frist, kan Tollvesenet etter søknad forlenge fristen.

Når det gjelder midlertidig innførsel generelt, skal regelverket tilgodese varer som innføres midlertidig til Norge i helt konkrete tilfeller. Dersom det viser seg at det i realiteten dreier seg om en ordinær innførsel, skal varene fortolles.

Tollovens bestemmelser vedrørende tillatelse til gjenutførsel i ufortollet stand (toll. § 33), og ileggelse av administrativt tillegg (toll. § 69), må i den forbindelse vurderes. Det samme gjelder dersom vedkommende oversitter gjenutførselsfristen, noe som innebærer at adgangen til midlertidig tollfri innførsel formelt sett faller bort.

Det kan ikke gis noen entydig løsning på hvordan Tollvesenet skal forholde seg i tilfeller hvor samme vare innføres til Norge flere ganger, etter korte opphold i utlandet. Det fremgår ikke av regelverket at det er gitt noen konkret "sperrfrist" for ny innførsel av varer som tidligere har vært innført midlertidig til Norge etter § 14. Hvor vidt det skal gis tillatelse til midlertidig toll- og avgiftsfritak, må i slike tilfeller bero på en helhetsvurdering av de tilgjengelige opplysninger i det enkelte tilfellet som måtte oppstå. Det bør da særlig vurderes hvor vidt varen over tid i realiteten er permanent innført til Norge, og kun har midlertidige opphold i utlandet.

5. Identifikasjon av varen ved gjenutførsel.

I vilkåret om at varen skal gjenutføres, ligger det innebygget en forutsetning om at varen skal kunne identifiseres ved gjenutførselen. Kravet om identifikasjon fremgår positivt av teksten i § 14 første ledd nr. 10, bokstav b, men må gjelde som et generelt prinsipp også ved de øvrige bestemmelser, dersom det ikke er gjort et konkret unntak, jf. eksempelvis tib. § 14 første ledd nr. 10 bokstav a og c.

Kravet om gjenutførsel av samme vare innebærer således at varer som permanent skal **nyttes eller forbrukes i Norge** (jf. begrepsbruken i tib. § 2 nr. 2 bokstav a), ikke faller inn under ordningen med midlertidig tollfri innførsel. Noen av bestemmelsene (§ 14 første ledd nr. 7 og nr. 10) gir imidlertid adgang til et begrenset forbruk av varer i Norge.

IV. § 13 – MIDLERTIDIG TOLLFRIHET UTEN DEPOSITUM.

”Midlertidig tollfrihet uten depositum kan på de vilkår Kongen fastsetter tilstås ved innførsel til midlertidig bruk av følgende varer”:

1. § 13 nr. 1 - yrkesutstyr og utstyr for radio og fjernsyn.

”Utstyr, nevnt under bokstav a og b, som eies og innføres av personer, firmaer eller institusjoner som er bosatt eller hjemmehørende i utlandet når utstyret skal nyttes av importøren selv eller under dennes ledelse:

a) Yrkesutstyr så som apparater, instrumenter, verktøy og maskiner samt redskaper, alt av mindre verdi. Med unntak av håndverktøy, omfatter ikke tollfriheten utstyr som skal nyttes i innenlandsk transport, til industriell produksjon, til emballering av varer, til utnyttelse av naturrikdommer eller til oppføring, reparasjon og vedlikehold av bygninger eller til anleggsarbeid o.l.

b) Produksjons- og kringkastningsutstyr for radio og fjernsyn. En liste over utstyret må medbringes for tollvesenets kontroll.”

1.1. § 13 nr. 1a.

Bestemmelsen var ny i 1966, og den tekstlige utforming ble opprinnelig foreslått av Tollovkomiteen i 1962. Det uttales på side 94 i komiteinnstillingen at den foreslåtte bestemmelse (§ 8) ble utformet i samsvar med forslaget fra det såkalte Tollekspertutvalget. Videre uttales det at forslaget til bestemmelse er basert på at det tidligere var praktisert en ordning for disse tilfellene, hvor toll ble oppkrevd ved innførselen, og refundert når varene ble gjenutført, et resultat som totalt sett innebærer at det ble gitt tollfritak for disse tilfellene.

Bestemmelsen i § 13 nr. 1 a, ble ytterligere omformulert av Finansdepartementet i St.prp. nr. 65 om nye innledende bestemmelser (1965-66), se side 5, for å oppnå samsvar med **yrkesutstyrskonvensjonen** av 1961. Bestemmelsen ble videre omformulert strukturelt i 1988, se St. prp. nr. 1 om tollavgifter (1988-89), side 8-9, og har siden stått med den ordlyd som er gjeldene i dag.

Yrkesutstyrskonvensjonen inneholder generelle vilkår i hoveddelen (artiklene 1-22), og tre vedlegg som inneholder spesielle vilkår samt en veiledende liste over utstyr.

Som vedlegg 1 til dette kommentarheftet, følger yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg A-C i engelsk tekst. Videre følger også som vedlegg 2, yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg A-C i norsk tekst.

Yrkesutstyrskonvensjonen setter minimumskrav til konvensjonspartenes lovgivning, noe som bl.a. innebærer at den enkelte stat kan gi større lettelser enn det man etter konvensjonen har forpliktet seg til. Dette har eksempelvis Norge gjort med hensyn til fristen for gjenutførsel, som etter konvensjonen er satt til 6 måneder, mens Norge har en generell frist på ett år.

Konvensjonens art. 2 som er meget sentral, har flg. ordlyd:

”Each Contracting Party bound by any Annex to the present Convention shall grant temporary admission to the equipment referred to in that Annex, subject to the conditions specified in articles 1–22 and in that Annex. The term ”equipment” shall be taken to include any relevant ancillary apparatus and accessories.”

Det avgjørende er altså hvilket yrkesutstyr som er relevant for vedkommende importør.

Yrkesutstyrskonvensjonens art. 1 b gir uttrykk for hva som ligger i ordningen med midlertidig innførsel av yrkesutstyr, når den uttaler at med *"The term "temporary admission" means temporary importation free of import duties and free of import prohibitions and restrictions, subject to re-exportation."*

Tolkningen av de bestemmelser som av hensyn til yrkesutstyrskonvensjonen er nedfelt i tolltariffens innledende bestemmelser (bl.a. § 13 nr. 1 og 14 første ledd nr. 1), må følgelig generelt hensynta innholdet i den nevnte konvensjon.

1.1.1. Begrepet yrkesutstyr.

Tib. § 13 nr. 1 a omfatter kun **yrkesutstyr av mindre verdi**. I rundskriv fra Toll- og avgiftsdirektoratet av 17. august 1988 (jnr. 5189/88 Ta), har direktoratet som en veiledende regel uttalt at med mindre verdi anses varer av verdi opp til ca. kr 2- 3000. Her må bl.a. hensyntas prisstigning i perioden etter at retningslinjen ble fastsatt.

Som det fremgår av det som er referert ovenfor fra art. 2 i yrkesutstyrskonvensjonen, må begrepet yrkesutstyr slik det er brukt i tib. § 13 nr. 1, omfatte alt utstyr som er relevant for vedkommendes virksomhet og yrke. En rimelig tolkning av begrepet herunder hensyntatt yrkesutstyrskonvensjonens art. 7 (*"Component parts imported to repair temporarily admitted equipment shall also be granted the facilities provided for in the present Convention"*), bør også medføre at det innrømmes fritak for deler/komponenter som innføres for å reparere det yrkesutstyret som er innrømmet midlertidig tollfritak. Dette fremgår imidlertid ikke direkte av ordlyden i tolltariffens innledende bestemmelser, da tib. § 13 nr. 7 kun viser til tib. § 13 nr. 3-6.

Yrkesutstyrskonvensjonen gjelder *"professional equipment"* som tar sikte på aktører som påtar seg å utføre bestemte oppdrag. En aktør som driver næringsvirksomhet i skatte- og avgiftsrettslig forstand, vil derfor falle inn under begrepet, mens en privatpersons innførsel (eksempelvis ankomst som reisende fra utlandet), vil falle utenfor.

Dersom en person har med seg utstyr som er nødvendig for hans stilling i den utenlandske virksomhet for å kunne utføre en nærmere bestemt oppgave i Norge (for eksempel en foredragsholder som har med seg nødvendig utstyr til sitt foredrag), vil dette nødvendigvis måtte ansees som *"professional equipment"* for vedkommende, og regnes som yrkesutstyr i relasjon til tib. § 13 nr. 1. Det kan således ikke stilles noe ubetinget krav om at vedkommende importør skal drive næringsvirksomhet i skatte- og avgiftsrettslig forstand.

Når det gjelder ordningen med midlertidig tollfri innførsel etter tib. §§ 13 og 14, er det satt som vilkår at gjenutførsel av varen skal foretas. Når det gjelder yrkesutstyr er det i alle vedlegg til yrkesutstyrskonvensjonen, stilt som vilkår at varen må kunne identifiseres ved gjenutførselen. Varer som skal **forbrukes i Norge** (for eksempel kjemiske væsker, mv.), vil derfor som hovedregel ikke kunne innføres midlertidig tollfritt etter ordningen for yrkesutstyr.

Som retningslinje for tolkningen av begrepet yrkesutstyr, vil bl.a. definisjonene og de veiledende lister som er oppsatt i vedleggene til yrkesutstyrskonvensjonen være illustrerende. Den originale engelske tekst av de tre vedleggene til konvensjonen er inntatt som vedlegg til dette kommentarheftet, da en offisiell norsk oversettelse ikke foreligger. Konvensjonsteksten er heller ikke inntatt i samlingen Norges traktater. Toll- og avgiftsdirektoratet finner det imidlertid hensiktsmessig å vedlegge også en egen uoffisiell norsk oversettelse av de tre

vedleggene til konvensjonen. Ved tvil om tolkningen som følge av eventuell uenighet om oversettelsen, vil det være den engelske tekst som har størst vekt.

Listen i vedleggene er ikke uttømmende i forhold til hvilke **typer utstyr** som kan innføres, men gir eksempler på hva utstyret skal anvendes til. Vedleggene må imidlertid anses uttømmende i forhold til **hvilket formål** (aktivitet), utstyret skal anvendes til.

Kjøretøyer som er bestemt eller spesielt innrettet til de formål som fremgår av de respektive vedleggene, skal anses som "yrkesutstyr" i denne forbindelse. Her må det derfor trekkes en grense mot reglene i tib. § 13 nr. 4, jf. fremstillingen nedenfor, hvor motorkjøretøyet er brukt som transportmiddel. Yrkesutstyrskonvensjonen griper således ikke inn i rettigheter som er etablert etter andre folkerettslige forpliktelser vedrørende innførsel av motorkjøretøy til Norge.

Yrkesutstyrskonvensjonens oppregning av utstyr er forsøkt fulgt opp ved utformingen av tib. §§ 13 nr. 1 og 14 første ledd nr. 1. Begrepet "yrkesutstyr" er imidlertid ikke tatt inn i ordlyden i § 14 første ledd nr. 1, hvor det kun er gjort en oppregning av forskjellige typer utstyr. Dette bør imidlertid ikke få noen tolkningsmessig betydning, da det er yrkesutstyrskonvensjonen som var grunnlaget for utformingen av teksten i 1966. Følgelig er det innholdet i det norske begrepet "yrkesutstyr" som uansett må tolkes, noe som innebærer at den eksemplifiserende oppregning (instrumenter, apparater, verktøy, maskiner, mv.) som er foretatt i disse to bestemmelsene, ikke kan få avgjørende betydning.

Tib. §§ 13 nr. 1 og 14 første ledd nr. 1, gjelder utstyr av **mindre verdi** henholdsvis **større verdi**, men det er i begge tilfeller hva som menes med yrkesutstyr i yrkesutstyrskonvensjonens forstand, som skal legges til grunn. Prinsippet om at norsk rett forutsettes å være i samsvar med de folkerettslige forpliktelser Norge har påtatt seg, må således også gjelde i denne forbindelse.

I yrkesutstyrskonvensjonen er det ikke satt noen bestemte krav med hensyn til utstyrets **vekt, verdi, og størrelse**, eller om det er **nytt** eller **brukt** ved innførselen.

1.1.2. Brukes eller ledes av importøren.

Utstyret må nyttes av importøren selv eller under dennes ledelse.

Her er det tilstrekkelig at importøren har **overoppsynet** med hvordan varen blir brukt. Under OL-1994 ble det reist spørsmål om gratisutdeling av filmer til akkrediterte pressefotografer oppfylte dette vilkåret. Da utdelingen av filmene ble foretatt etter pressefotografenes ankomst til Norge, kunne ikke filmene innføres midlertidig tollfritt etter tib. § 14 første ledd nr. 1, da bl.a. kravet om at importøren skal nytte eller lede bruken av utstyret, ikke ville være oppfylt.

Utstyret må ikke være gjenstand for **utleie, lån, o.l.**, "til personer, firmaer eller institusjoner som er bosatt eller har sete i det land hvor utstyret midlertidig innføres," jf. ordlyden i bokstav e under vilkårene i vedlegg A og B i yrkesutstyrskonvensjonen. I denne konvensjons vedlegg A er det gjort et unntak fra dette kravet dersom utstyret blir nyttet i forbindelse med **felles kringkastings- eller fjernsynsprogrammer**. Selv om denne særregelen for kringkastingsutstyr ikke er nedfelt i ordlyden i tib. § 13 nr. 1 b, må dette unntaket innfortolkes som en del av angjeldende regelverk i samsvar med de folkerettslige forpliktelser som foreligger.

Det spesielle ved den her nevnte regelen i yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg A, er at utstyr som brukes i produksjonen av et felles kringkastings- eller fjernsynsprogram, også kan utlånes/leies til innførselslandets samarbeidende kringkastings- eller fjernsynsselskap, uten at midlertidig tollfri innførsel av denne grunn er avskåret, dersom de øvrige betingelser for tollfrihet er tilstede.

Når det gjelder hva som skal anses som felles kringkastings- eller fjernsynsproduksjon, må samarbeidsforholdene, herunder kontrakter mv., vurderes konkret i hvert enkelt tilfelle. I denne sammenheng må det dokumenteres at det er inngått en avtale mellom de samarbeidende kringkastings- og fjernsynsselskaper om en felles produksjon, før utstyret innføres til Norge.

Det er imidlertid uten betydning om produksjonen av fellesprogrammet er en direkteoverføring, eller om det er et opptak for senere publisering til allmennheten. Videre er det heller intet krav om at programproduksjonen skal være likt fordelt med hensyn til hvem av produksjonsselskapene som skal stille utstyr eller bidra med økonomisk støtte til produksjonen.

Når det gjelder **utstyr for filmopptak**, fremgår det av yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg B, nr. 2 bokstav d, at kravet om at utstyret må brukes under overoppsyn av importøren, ikke skal gjelde hvor importen skjer i henhold til **kontrakt om felles filmproduksjon**, hvor minst en av kontraktspartene er bosatt/hjemmehørende i Norge, og felleskontrakten er godkjent av kompetente norske myndigheter. Det forutsettes at denne spesialregelen også må innfortolkes i det norske regelverk på området, selv om ordlyden i §§ 13 nr. 1 og 14 første ledd nr. 1, ikke uttrykkelig tar høyde for dette.

1.1.3. Krav om bestemt oppdrag.

Hovedregelen ved innførsel av utstyr som går inn under § 14 første ledd nr. 1, er at utstyret må nyttes ved utførelsen av et bestemt arbeid eller oppdrag. Dette fremgår bl.a. av definisjonene i vedleggene til yrkesutstyrskonvensjonen (se eksempelvis ordlyden i vedlegg C "*to perform a specified task*").

Hva som er et bestemt oppdrag, må vurderes i forhold til kontraktsleveransen, dvs. hvilket oppdrag som skal utføres i det enkelte tilfellet.

Når det gjelder reglene som er utformet i § 13 nr. 1 a er det for utstyr av mindre verdi, og i motsetning til § 14 første ledd nr 1, ikke satt noe krav om at et bestemt arbeid eller oppdrag skal utføres, men dette forutsettes i praksis vanligvis å foreligge når en utenlandsk næringsdrivende kommer til Norge med yrkesutstyr.

1.1.4. Krav om bestemt type virksomhet.

Utstyret må videre ikke nyttes i **virksomhet av den art som er oppregnet i § 13 nr. 1 a, andre punktum**. Ordlyden er her delvis tatt fra teksten i yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg C, avsnitt I, under "*definition*," jf. utformingen av den engelske teksten.

Bestemmelsen må anses som helt uttømmende hva angår oppregningen av typer virksomhet som utstyret ikke kan nyttes i. Det framgår av oppregningen at innførsel av utstyr til visse typer oppdrag ikke vil kunne innvilges midlertidig tollfritak. Bestemmelsen må tolkes på

bakgrunn av de vide begreper som er brukt både i konvensjonsteksten og i ordlyden i tolltariffens innledende bestemmelser på dette punktet.

Når det gjelder begrepet **innenlandsk transport** omfatter dette i utgangspunktet både transport i egen virksomhet samt transport mot vederlag for andre aktører. Dersom transporten eksempelvis foregår innenfor et avgrenset bedriftsområde, vil denne aktiviteten foregå som del av/ledd i angjeldende virksomhetstype, og kan ikke anses som innenlandsk transport i relasjon til § 13 nr. 1 a. Dersom transporten derimot foregår utenfor slike områder, for eksempel på offentlig eller privat vei, vil dette kunne anses som innenlandsk transport i relasjon til § 13 nr. 1 a.

I denne sammenhengen må det imidlertid presiseres at selv om utstyr ikke kan innføres tollfritt etter reglene for yrkesutstyr, kan det finnes spesialregler for visse typer varer, for eksempel motorkjøretøyer, som på visse vilkår kan innføres med hjemmel i tib. § 13 nr. 4, jf. fremstillingen nedenfor.

Når det gjelder begrepet **industriell produksjon**, vil dette omfatte utstyr av forskjellig slag (maskiner mv.) som brukes direkte i selve produksjonsprosessen i angjeldende bedrift. Løpende produksjon i verkstedvirksomhet, vil således falle innenfor begrepet industriell produksjon.

Innførsel av forskjellige typer **måle- og kontrollutstyr** for reparasjon mv. av maskiner og anlegg, vil falle utenfor begrepet industriell produksjon, og kan følgelig innføres midlertidig tollfritt etter §§ 13 nr. 1 og 14 første ledd nr. 1, dersom de øvrige vilkår er oppfylt. Dette gjelder selv om måleutstyret brukes i forbindelse med reparasjon av maskiner, anlegg, mv., som igjen blir benyttet til arbeid (for eksempel reparasjon og vedlikehold av bygninger) hvor adgangen til midlertidig innførsel, jf. § 13 nr. 1 bokstav a, siste punktum, er avskåret.

Som en konsekvens av det som er sagt ovenfor, vil eksempelvis midlertidig innførsel av utstyr til **prøving, kontroll, reparasjon og vedlikehold av maskinelt utstyr og driftsanlegg**, falle utenfor oppregningen i tib. § 13 nr. 1 a, siste punktum, og følgelig kunne gi midlertidig tollfritak etter tib. § 14 første ledd nr. 1, dersom de øvrige vilkår er oppfylt.

Med **emballering av varer** menes både pakking under en produksjonsprosess og pakking etter at ett produkt er klart for videreforsendelse.

Utnyttelse av naturrikdommer, vil omfatte utstyr som skal brukes til å finne eller utnytte olje, kull, andre mineraler, skog, naturprodukter som bær, mv.

Utstyr som skal brukes til **oppføring, reparasjon og vedlikehold av bygninger**, faller også utenfor, slik at det ikke er adgang til midlertidig tollfri innførsel av varer som skal brukes til dette formålet. Reparasjon av en maskin som står inne i slike bygninger, vil likevel kunne utføres med utstyr som innføres midlertidig tollfritt, jf. ovenfor.

Sist i oppregningen er nevnt utstyr til **anleggsarbeid o.l.**

Begrepet må anses å omfatte utstyr som gravemaskiner, kraner, mv., som skal brukes til **totalrenovering** av for eksempel fabrikker, verksteder samt olje og gassanlegg i Norge. Til illustrasjon refereres følgende uttalelse på side 96 i innstillingen fra Tollovkomiteen, om hva som bl.a. ligger i begrepet:

”Med anleggsarbeide o. l. siktes det til havneanlegg, veibygging, anlegg av jernbaner og flyplasser, brobygging og bygging av elektrisitets-, gass- og vannverk, rensingsanlegg, fabrikker, undergrundsarbeider og andre anleggsarbeider.”

Toll- og avgiftsdirektoratet har i en fortolkningsuttalelse uttalt følgende om innførsel av et spesialfartøy som skulle benyttes til kalkingsoppdrag av et grensevassdrag mot Sverige:

”Direktoratet anser ikke kalkingsbåtene å falle inn under noen av unntakene (tib. § 13 nr. 1 a, siste punktum). Det mest nærliggende å sammenligne med er ”anleggsarbeid o.l.”

Direktoratet er av den oppfatning at dette begrepet må ses i samsvar med konvensjonens originaltekst, som er ”earth moving and like projects.”

I samsvar med dette mener direktoratet at ”anleggsarbeider o.l”, i denne sammenheng må avgrenses til operasjoner som medfører en fysisk inngrepen i naturen, slik at påvirkning av naturens eget kretsløp, som f.eks. utsetting av fisk og kalking av vassdrag, faller utenfor begrepet.”

Brønnboring vil eksempelvis være et forhold som faller innenfor begrepet ”anleggsarbeid o.l.”, og som er avskåret fra midlertidig innførsel etter tib. § 13 nr. 1 a og § 14 første ledd nr. 1.

Derimot vil innførsel av **utstyr til rensing av en dypvannsbrønn**, ikke være ”anleggsarbeid o.l.” i denne sammenheng, og tib. § 14 første ledd nr. 1, vil da følgelig være anvendelig dersom de øvrige vilkår er oppfylt. Det samme gjelder innførsel av **utstyr for vasking av bygninger**, som ikke anses som reparasjon eller vedlikehold i denne forbindelsen.

Når det gjelder forvaltningspraksis, så har en **motorvogn påmontert høytrykksspyleanlegg for rensing av varmevekslere og rørledninger**, blitt gitt tillatelse til midlertidig innførsel etter tib. § 14 første ledd nr. 1.

Videre vil eksempelvis **monteringsutstyr (kran for løfteoppdrag, mv.)** for montering av varer som **innføres i et eksisterende lagringsanlegg innen oljevirkksomhet** (kun et adskilt monteringsoppdrag i forbindelse med oppgraderingen av anlegget), **kunne** gis tillatelse til midlertidig tollfri innførsel etter tib. § 14 første ledd nr. 1.

En utenlandsk leverandør av varer, kan således innføre monteringsutstyr midlertidig tollfritt, for montering av sin egen vareleveranse i Norge.

I forbindelse med OL-1994 ble midlertidig innførsel av **tidtakingsutstyr og resultattavler** godkjent i medhold av tib. § 14 første ledd nr. 1, da importøren og eieren av utstyret skulle ha det konkrete overoppsyn med bruken, jf. også vilkåret om at utstyret må brukes av importøren selv eller under hans ledelse. I denne sak ble det stilt spørsmål ved en kontraktsbestemmelse om at noe av utstyret skulle forbli i Norge etter at bruken var avsluttet. Fra tollmyndighetenes side ble det presisert at forutsetningen for bruk av tib. § 14 første ledd nr. 1, var at det allerede ved fortollingen av utstyret, var klargjort at dette skulle gjenutføres. Dette forholdet ble deretter klargjort uttrykkelig overfor Tollvesenet ved fortollingen av varene ved ankomst Norge.

Videre kan eksempelvis innførsel av utstyr som brukes i forbindelse med **grenseoppgang** mellom Norge og Sverige, bli gitt tillatelse til midlertidig tollfri innførsel etter tib. § 14 første ledd nr. 1.

Når det gjelder midlertidig innførsel av **håndverktøy**, vil slikt verktøy kunne anvendes og innføres midlertidig tollfritt, uansett hvilken type virksomhet håndverktøyet skal brukes i. Håndverktøy som for eksempel skal anvendes ved reparasjon og vedlikehold av bygninger, kan innføres midlertidig tollfritt etter § 13 nr 1 bokstav a, alternativt § 14 første ledd nr. 1, avhengig av **verdien** på håndverktøyet.

Begrepet håndverktøy ("hand tools" i yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg C), må underkastes en dynamisk tolkning slik at dette omfatter både mekanisk, elektrisk og elektronisk utstyr. Dette må gjelde **verktøy som lett kan medbringes og betjenes med håndkraft**, ved utførelsen av oppdraget i Norge.

Begrepet håndverktøy er relevant å klarlegge dersom det er snakk om virksomhetstyper som er nevnt i tib. § 13 nr. 1 a, siste punktum, da håndverktøyet kan anvendes også til slike virksomheter/oppdrag.

Når det gjelder begrepet **verktøy** må dette i denne relasjon avgrenses i samsvar med intensjonene som ligger i yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg C, veiledende liste bokstav A.

Håndverktøy av større verdi kan innføres midlertidig tollfritt med hjemmel i tib. § 14 første ledd nr. 1, dersom vilkårene i denne bestemmelsen for øvrig er oppfylt. Dette innebærer at bl.a. depositum eller annen sikkerhetsstillelse må vurderes avgitt for slikt håndverktøy.

Begrunnelsen for dette standpunkt er at tib. § 14 første ledd nr. 1 a, henviser direkte til det "*utstyr som er nevnt i § 13 nr. 1 bokstav a, siste punktum,*" og denne henvisningen må derfor tolkes slik at også reglene for håndverktøy av større verdi, kan anvendes på de samme **virksomhetsområder** som gjelder for håndverktøy av mindre verdi, jf. fremstillingen ovenfor.

Dette standpunkt samsvarer også best med yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg C, punkt 1 "*Definition,*" som ikke sonderer mellom varer av mindre og større verdi, slik tib. §§ 13 nr. 1 a og 14 første ledd nr. 1, legger opp til.

1.1.5. Krav om utenlandsk importør og eierskap.

Innledningsvis vises det til fremstillingen ovenfor under III punkt 2.

Utstyret må videre **eies** og **innføres** av personer, firmaer eller institusjoner som er bosatt eller hjemmehørende i utlandet. Tollfritaket gjelder selv om den utenlandske importør har leid utstyret, før innførsel til Norge foretas.

Dersom importøren er en fysisk person som er registrert som bosatt i norsk folkeregister, er vilkåret ikke oppfylt. Det samme gjelder dersom en juridisk person er registrert som et selvstendig firma/foretak i foretaksregisteret i Norge.

Dersom den utenlandske næringsdrivende plikter å registrere seg for den innenlandske omsetning han utfører i Norge (merverdiavgiftspliktig), vil han enten registrere seg ved representant etter reglene i Finansdepartementets forskrift om registrering av utenlandsk næringsdrivende ved representant mv. av 31. mars 1977 nr. 4933 (forskrift 71), eller registrere et norsk næringsdrivende foretak. Utenlandske næringsdrivendes plikt til registrering i Norge for innenlands merverdiavgift, er kommentert i Merverdiavgiftshåndboken under mval. § 28.

Velger den utenlandske næringsdrivende å registrere et **norsk firma** i foretaksregisteret, anses vilkåret om å være bosatt eller hjemmehørende i utlandet, ikke lenger å være oppfylt. I en slik

situasjon må dette firmaet likestilles med de tilfelle hvor et vanlig norsk foretak med forretningssted eller hjemsted i Norge, leier eller låner angjeldende utstyr fra utlandet.

Velger den utenlandske næringsdrivende derimot å registrere seg ved **representant** i Norge etter forskrift 71, forutsetter forskriftens § 1 at vedkommende ikke har forretningssted eller hjemsted i Norge. I denne situasjon er det fortsatt mulig for den utenlandske næringsdrivende å oppfylle vilkåret om utenlandsk eierskap.

Når det gjelder forholdet til eventuell **registreringsplikt for den innenlandske merverdiavgift**, skal det bemerkes at det ikke er noen nødvendig sammenheng mellom registreringsplikten innenlands og toll- og merverdiavgiftsfritaket for det midlertidig innførte utstyr i medhold av reglene i tib. §§ 13 nr. 1 og 14 første ledd nr. 1, jf. forskrift 12 § 4. Dette gjelder selv om oppdraget skulle være registreringspliktig for den **utenlandske aktøren** i Norge. Videre må dette gjelde innførsel av varer både før og etter at registreringsplikt for merverdiavgift i Norge har oppstått for vedkommende. Det vises på dette punkt til ordlyden i yrkesutstyrskonvensjonens artikkel 1 a og b.

1.2. § 13 nr. 1 b.

Bestemmelsen ble vedtatt i 1988, jf. St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1988-89), side 8-9, som gir begrunnelsen for regelen.

Norge sluttet seg til en rekommendasjon av 13. juni 1985 fra WCO (World Customs Organization), om toll- og avgiftsfritak for midlertidig innførsel av produksjons- og kringkastingsutstyr for radio og fjernsyn, og det ble da som en følge av dette, nødvendig å formulere en klar og spesifikk fritaksregel for slikt utstyr i § 13 nr. 1.

Tidligere hadde det blitt gitt tollfritak for midlertidig innførsel av slikt utstyr etter tib. § 14 første ledd nr. 1, hvor bl.a. "*radio- og televisjonsutstyr*" var nevnt i oppregningen av typer utstyr. Det vises også til yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg A hvor det fremgår at slikt utstyr skal kunne innføres toll- og avgiftsfritt.

Endringen i 1988 innebar således reelt sett at importøren av utstyret skulle slippe å avgi depositum eller annen sikkerhetsstillelse ved innførselen, samt at det etter endringen var tilstrekkelig ved innførselen å avgi en liste over utstyret til tollmyndighetene.

Når det gjelder grensedragningen mellom § 14 første ledd nr. 1 og § 13 nr. 1 b i forhold til slikt utstyr, så er fortsatt "*presse- og filmutstyr*" tatt med i oppregningen av forskjellige typer utstyr i § 14 første ledd nr. 1. Presse- og filmutstyr av **mindre verdi**, vil imidlertid fortsatt gå inn under bestemmelsen i § 13 nr. 1 a, hvor det ikke er noe krav om depositum eller annen sikkerhetsstillelse.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift** for de tilfeller som er nevnt i § 13 nr. 1 a og b..

2. § 13 nr. 2 - varer til redning og berging.

”Varer som innføres til bruk under større rednings- og bergingsforetak i forbindelse med større ulykker og naturkatastrofer hvor det er behov for øyeblikkelig hjelp, og varer som innføres til bruk under øvelser som avholdes med sikte på å bedre beredskapen dersom slike ulykker eller katastrofer skulle inntreffe.

Kravet om toll eller gjenutførsel kan frafalles etter tollvesenets skjønn for varer som er forbrukt under rednings-/bergingsforetaket eller under øvelsen.”

1. Tollovskomiteen foreslo i 1962 flg. utforming av bestemmelsen:

”Varer som innføres i forbindelse med større rednings- og bergingsforetagender.”

På side 94 i innstillingen uttales det at dagjeldende praksis i disse tilfellene var at toll måtte betales ved innførselen, men at toll ble tilbakebetalt ved gjenutførselen av varen. I St.prp. nr. 65 om nye innledende bestemmelser i tolltariffen (1965-66), sluttet Finansdepartementet seg til Tollovskomiteens utforming av ordlyden, som deretter ble vedtatt av Stortinget i 1966.

Bestemmelsen ble endret i 1975, jf. St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1975-76), side 4, og i 1989, jf. St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1989-90), side 7.

2. Bestemmelsen omfatter **større ulykker og naturkatastrofer** hvor det er behov for **øyeblikkelig hjelp**. I St.prp. nr. 1 (1975-76), side 4, uttalte Finansdepartementet flg. om dette:

”Bestemmelsen i tolltariffens § 13, pkt. 2 er basert på forslaget fra et nordisk tollekspertutvalg om felles tolladministrative bestemmelser. Forslaget tok sikte på tilståelse av tollfrihet for varer som innføres til bruk under rednings- og bergingsforetagender som var foranlediget av større ulykkestilfelle spesielt i forbindelse med sjøfart, luftfart og naturkatastrofer hvor øyeblikkelig hjelp er påkrevet. Forutsetningen om at det må foreligge et større ulykkestilfelle hvor øyeblikkelig hjelp er påkrevet, er ikke kommet til uttrykk i tariffbestemmelsen.”

Tib. § 13 nr. 2 ble deretter endret i samsvar med dette.

Videre omfatter bestemmelsen midlertidig tollfri innførsel av varer som skal brukes under **øvelser** som skal avholdes for å bedre beredskapen i Norge. Videre inneholder § 13 nr. 2 en regel om at toll på innførte **varer som forbrukes** under øvelser og redningsoperasjoner som berettiger midlertidig tollfri innførsel, kan frafalles av Tollvesenet etter en skjønnsmessig vurdering. Det samme gjelder kravet om gjenutførsel av varen. Det vises til St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1989-90), side 7, hvor Finansdepartementet uttaler følgende om disse forhold:

”Etter departementets mening bør tolltariffens § 13 nr. 2 utvides til også å gjelde varer som innføres til midlertidig bruk under øvelser som avholdes med sikte på å bedre beredskapen dersom større ulykker eller naturkatastrofer skulle inntreffe. Det bør dessuten inntas en bestemmelse om at krav om innbetaling av toll eller krav om gjenutførsel kan frafalles for varer som er forbrukt under rednings-/bergingsforetaket eller under øvelse.”

Tollvesenet kan her frafalle kravet om toll og gjenutførsel for varer som er forbrukt i Norge til de angitte formål i bestemmelsen, dersom dette dokumenteres. Det er her Tollvesenet som bestemmer hva som er nødvendig dokumentasjon for å oppnå tollfritaket i § 13 nr. 2.

Berging av deler, redskaper og inventargjenstander til fartøyer og luftfartøyer, reguleres av bestemmelsene i tib. § 11 nr. 2 og nr. 3, som gir tollfritak ved innførsel av de objekter som er reddet. Tib. § 13 nr. 2 gjelder derimot varer generelt som brukes under redningsoperasjoner.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

3. § 13 nr. 3 - jernbanemateriell til bruk under transport til og fra Norge.

”Jernbanemateriell som nyttes ved transport av personer eller varer til steder i tollområdet eller som skal nyttes til slik transport fra steder i tollområdet til steder utenfor dette.

Tollfriheten er betinget av at materiellet ikke nyttes til annen innenlandsk transport enn den som skjer i forbindelse med materiellets inn- og utførsel.”

1. Ordlyden i bestemmelsen ble foreslått av Tollovskomiteen i 1962, hvor det på side 94 i komiteinnstillingen uttales at regelen var i samsvar med dagjeldende forvaltningspraksis. Finansdepartementet tiltrådte komiteens forslag fullt ut på dette punktet, og Stortinget vedtok deretter bestemmelsen i 1966, som ikke har vært endret siden.

2. § 13 nr. 3 gjelder **jernbanemateriell**, som omfatter alt av skinnegående materiell for person- og godstrafikk, herunder jernbanevogner med tilhørende utstyr. Tollfritak innrømmes også med hjemmel i tib. § 13 nr. 7, for tilhørende **reservedeler og lignende utstyr** som skal brukes til **reparasjon** av jernbanemateriell som er innført midlertidig tollfritt, dersom de øvrige vilkår i § 13 nr. 7 er oppfylt.

Begrepet jernbanemateriell omfatter alt utstyr som er nødvendig for utøvelse av togtrafikken til og fra Norge, herunder både rutetraffic og enkeltstående trafikk innen gods- og persontransport.

Et ”skinneslipetog” som innføres for sliping av skinnanleggene, vil ikke kunne anses som jernbanemateriell i relasjon til § 13 nr. 3, og må derfor eventuelt vurderes i henhold til bestemmelsen i tib. § 14 første ledd nr. 1 om yrkesutstyr, dersom de øvrige betingelser i denne regelen er oppfylt.

Det skal for fullstendighetens skyld bemerkes at det finnes bestemmelser i tib. § 11 nr. 6 som gjelder spesielt for **matvarer** i restaurantvogner, og tib. § 11 nr. 7 som gjelder **fornødenheter** i rutegående transportmidler, herunder rutetraffic med jernbane. Det vises her til kommentarene til tib. § 11 på dette punkt i eget kommentarhefte.

Dersom utstyret innføres midlertidig med full tollbelastning, må også spesialregelen i tib. § 23 nr. 1 vurderes ved gjenutførselen av varen. Denne gir Tollvesenet adgang til å tilbakebetale tollene når jernbanemateriell, mv., gjenutføres etter midlertidig bruk, men hvor varene ikke kan innføres midlertidig tollfritt etter tib. § 13 nr. 3 og 7. Resultatet blir da en tollbelastning på 2 % pr. mnd. regnet av totalt tollbeløp. Det kan for øvrig bemerkes i denne forbindelsen at det ikke finnes en tilsvarende spesialbestemmelse for tilbakebetaling av merverdiavgiften på jernbanemateriell. Her må eventuelt 5 % - regelen i forskrift 12 § 7 bokstav C vurderes anvendt.

3. Bestemmelsen i § 13 nr. 3 gir kun midlertidig tollfritak for innførsel av materiell som skal anvendes til trafikk **til og fra Norge**. Dette er motsetningen til **innenlandsk transport**, som

er omhandlet i annet punktum i bestemmelsen, jf. de relevante kommentarer nedenfor til den tilsvarende problemstilling vedr. tib. § 13 nr. 4.

Når det gjelder tilfeller som går inn under § 13 nr. 3, er det ikke stilt noe krav om **utenlandsk eierskap**, slik at også norske næringsdrivende kan nyttiggjøre seg dette tollfritaket, dersom ikke materiellet også brukes til innenlandsk transport.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

4. § 13 nr. 4 - motorvogner og tilhengere til ervervsmessig transport.

”Motorkjøretøyer som er registrert i utlandet, dersom det nyttes til ervervsmessig person- eller varetransport enten fra sted i utlandet til sted i tollområdet, eller fra sted i tollområdet til sted i utlandet.

Motorkjøretøy som er registrert i et annet EØS-land kan likevel nyttes til ervervsmessig varetransport innenfor tollområdet, såfremt det foreligger en tillatelse til dette utstedt av rette myndighet i registreringslandet.

Motorkjøretøy som nevnt i første og annet ledd kan ikke eies eller føres av person bosatt i tollområdet. Tollvesenet kan i særlige tilfelle dispensere fra dette.

Tollfriheten omfatter på vilkår fastsatt av departementet også utenlandske tilhengere.”

1. Første ledd i bestemmelsen ble opprinnelig foreslått av Tollovkomiteen i 1962, jf. innstillingens side 94, hvor det opplyses at forslaget var i samsvar med dagjeldende forvaltningspraksis, som igjen var basert på ulovfestet rett forankret i retningslinjer gitt av Finansdepartementet. Ved vedtagelsen av de nye innledende bestemmelser i 1966, inneholdt § 13 nr. 4 også et vilkår om at motorkjøretøyet ikke ble brukt til annen innenlandsk transport i Norge. Denne presiseringen falt imidlertid bort ved vedtagelsen av annet ledd, selv om dette ledd kun gjelder EØS-kjøretøyer som skal drive godstrafikk i Norge. Til tross for bortfall generelt av denne rent formelle presisering, er det ingen tvil om at bestemmelsen i tib. § 13 nr. 4 for øvrig, kun omfatter (utenfor de tilfeller som reguleres av annet ledd) transport til og fra norsk tollområde.

Andre ledd ble vedtatt i 1998, jf. St.prp. nr. 1, Skatte, avgifts- og tollvedtak (1998-99), side 27.

Regelen i tredje ledd ble opprinnelig foreslått av Finansdepartementet i St.prp. nr. 65 (1965-66), side 5, og omformulert i 1998.

I 1980 ble det vedtatt en dispensasjonsbestemmelse hvor Tollvesenet kan gi fritak for kravet om utenlandsk eierskap og utenlandsk fører, jf. St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1980-81), side 5-6.

Når det gjelder fjerde ledd, ble det i 1980 vedtatt en regel om at også utenlandske tilhengere skulle kunne anvende reglene om midlertidig innførsel i tib. § 13 nr. 4, jf. uttalelser i stortingsproposisjonen fra 1980. I 1995 ble någjeldende ordlyd inntatt i fjerde ledd, jf. St. prp. nr. 1 om tollavgifter (1995-96), side 23-24.

Vilkåret om bestemt gjenutførselsfrist i tib. § 15, gjelder også de varer som er omhandlet i § 13 nr. 4, dersom intet annet fremgår av særregler for de enkelte transportmidler.

2. De forhold som reguleres av tib. § 13 nr. 4 har bl.a. sin bakgrunn i folkerettslige forpliktelser, jf. ”overenskomst om beskatning av kjøretøyer i internasjonal gods- og persontransport” av 14. desember 1956, inntatt i Norges traktater, traktat nr. 702 og 703. Overenskomstene er satt ikraft for Norges vedkommende 29. august 1962, og gjelder midlertidig innførsel av person- og godskjøretøyer i veitrafikk. Disse konvensjonene gjelder **erhvervstrafikk**, mens ”overenskomst om beskatning av kjøretøyer til privat bruk i internasjonal trafikk” av 18. mai 1956, inntatt i Norges traktater, traktat nr. 684, gjelder **personlig bruk**, jf. tib. § 13 nr. 5.

I overenskomsten om **godstrafikk** art. 1 a og b, art. 2 og art. 3 nr. 1, uttales flg:

”Art. 1. I denne konvensjonen skal:

a. uttrykket ”kjøretøyer” bety selvdrevne kjøretøyer og tilhengere som kan kobles til slike kjøretøyer, uansett om de innføres sammen med kjøretøyet eller særskilt.

b. uttrykket ”internasjonal godstransport” bety industriell eller kommersiell transport av gods med eller uten godtgjørelse når den veistrekning som kjøres krysser minst en grense mellom to land.”

”Art. 2. Kjøretøyer som er registrert på en av de kontraherende parters territorium og som, i forbindelse med internasjonal godstransport på vei, midlertidig innføres til en annen kontraherende parts territorium, skal på de nedenfor angitte vilkår fritas for skatter og avgifter som er pålagt trafikk eller besittelse av kjøretøyer på sistnevnte kontraherende parts territorium. ...”

”Art. 3. 1. Denne fritagelse skal innrømmes på hver kontraherende parts territorium i den utstrekning de vilkår er oppfylt som er fastsatt i tollbestemmelser ikraft på dette territorium, vedrørende midlertidig innførsel uten erleggelse av innførselstoll og innførselsavgifter for de kjøretøyer som er omhandlet i art. 2, og de vilkår som er fastsatt i gjeldende bestemmelser for autorisasjon av vedkommende transport.”

Som det fremgår av det som ovenfor er referert, inngår tilhengere som innføres særskilt, også i de folkerettslige forpliktelsene, jf. § 13 nr. 4, fjerde ledd. Videre pålegger konvensjonen Norge å fritas for toll og avgifter ved innførsel av angjeldende kjøretøyer til midlertidig bruk i Norge

Tilsvarende folkerettslige forpliktelser fremgår av konvensjonen om **erhvervsmessig persontransport**.

3. Ifølge ordlyden i § 13 nr. 4, første ledd, er det kjøretøyer som innføres midlertidig i **”erhvervsmessig”** øyemed, og som ikke er registrert i tollområdet, som faller inn under tollfritaket.

Videre er hovedregelen at det er **transport til og fra utlandet** som fritas, ikke transportvirksomhet som drives *”innenfor tollområdet”* i Norge. Tilfeller hvor den utenlandske transportør tar opp personer og gods mot vederlag på norsk tollområde, for levering/transport til annet sted i Norge, vil derfor falle utenfor fritaket i bestemmelsens første ledd.

Andre ledd i § 13 nr. 4, gjør et unntak for kjøretøyer som er registrert i et EØS-land, og som driver **varetransport i Norge**. Slike kjøretøyer kan nå drive innenlandsk transportvirksomhet i Norge, dersom de har såkalt *”fellesskapstillatelse”* fra kompetent myndighet i sitt hjemland.

Det er her ikke gitt noe tilsvarende tollfritak for utenlandsregistrerte EØS-kjøretøyer som driver innenlandsk **persontransport** i Norge. Tollfritaket i § 13 nr. 4 på dette punktet (andre enn EØS-kjøretøyer i godstrafikk), gjelder derfor kun transport til og fra Norge.)

Bakgrunnen for ordningen i bestemmelsens andre ledd, fremgår av St.prp. nr. 1, Skatte, avgifts- og tollvedtak (1998-99), side 27. Den såkalte "kabotasjeordningen" for godstransport innen EØS, innebar at slike transportoppdrag på midlertidig basis, også kunne utføres i et annet EØS-land enn der hvor kjøretøyet var hjemmehørende, og da i henhold til en tillatelse fra hjemlandets myndigheter.

Tidligere var kabotasjeordningen delvis regulert i Finansdepartementets "forskrift om avgiftsfri innførsel og midlertidig bruk av utenlandsregistrert motorvogn i Norge," av 20. juni 1991 nr. 381.

Reservedeler og lignende for reparasjon av motorkjøretøyer som går inn under § 13 nr. 4, vil etter tib. § 13 nr. 7 kunne innføres midlertidig tollfritt dersom de gjenutføres sammen med kjøretøyet etter avsluttet reparasjon, jf. kommentarene nedenfor til sistnevnte bestemmelse.

4. I tredje ledd er det satt et vilkår om at **kjøretøyet ikke kan eies eller føres av person bosatt i tollområdet**. Vilkåret omfatter iflg. bestemmelsens ordlyd, kjøretøyer som er nevnt både i første og andre ledd i § 13 nr. 4.

Når det gjelder utformingen av ordlyden i någjeldende tib. § 13 nr. 4, tredje ledd, er det av betydning å se på forarbeidene til bestemmelsen. Tollovkomiteen som leverte sin innstilling den 9. mai 1962, foreslo på side 119 (vedr. § 8 nr. 4), flg. ordlyd til hele § 13 nr. 4:

"Motorkjøretøyer som er registrert i utlandet og som nyttes ved ervervsmessig transport av personer eller varer til steder i tollområdet eller som skal nyttes til slik transport fra steder i tollområdet til steder utenfor dette. Tollfriheten er betinget av at motorkjøretøyene ikke nyttes til annen innenlandsk transport."

På side 94 i innstillingen uttales det at denne bestemmelse var i samsvar med dagjeldende forvaltningspraksis. I St.prp. nr. 65 om nye innledende bestemmelser (1965-66), side 5, uttaler Finansdepartementet flg. om tib. § 13 nr. 4:

"Det har hittil vært forlangt at også motorkjøretøyer som nyttes ved ervervsmessig transport av personer eller gods skal føres av person som ikke er bosatt her i landet for å kunne gå inn tollfritt til midlertidig bruk. En antar at komiteeforslaget vil kunne føre til at norske firmaer og varetransportører finner det lønnsomt å bruke motorkjøretøyer som er registrert i utlandet til sin varetransport til og fra landet. Departementet har derfor foreslått en endring i komiteutkastet på dette punkt."

Som følge av dette ble andre setning i Tollovkomiteens forslag gitt flg. utforming (se proposisjonens side 12):

"Tollfriheten er betinget av at motorkjøretøyet ikke tilhører eller føres av personer bosatt i tollområdet samt at det ikke blir nytt til annen innenlandsk transport."

Bestemmelsen ble omformulert i 1998, uten at det var tilsiktet realitetsendringer av bestemmelsens innhold på dette punktet.

Som det fremgår av Finansdepartementets uttalelse i 1966, er hensikten med vilkåret om utenlandsk eierskap, at utenlandsregistrerte motorkjøretøyer ikke skal brukes av norske næringsdrivende til slik trafikk. Dette er utgangspunktet for tolkningen av angjeldende regel, og ordlyden i bestemmelsen kan leses slik at den også vil ramme de næringsdrivende som etablerer hundre prosent norskeide bedrifter i utlandet, som skal drive slik internasjonal trafikk til og fra norsk tollområde.

Selv om ordlyden kan synes klar, antar Toll- og avgiftsdirektoratet at det likevel må gjøres et unntak for de tilfeller hvor det etableres en fullt ut lovlig og formelt selvstendig virksomhet (juridisk person) i utlandet, med fulle rettigheter og plikter etter vedkommende lands interne lovgivning, selv om den er eid hundre prosent av fysiske eller juridiske personer ”bosatt i tollområdet.”

Dersom fast bosatte i Norge etablerer en **personlig ansvarlig** virksomhet i utlandet som eier av kjøretøyet, dersom dette er mulig etter vedkommende lands lovgivning, vil ikke disse personene kunne eie eller føre angjeldende motorkjøretøy på tollområdet i relasjon til § 13 nr. 4, tredje ledd.

Hensynet bak regelen i tib. § 13 nr. 4 er at norske næringsdrivende skal betale toll og merverdiavgift for de driftsmidler de bruker i Norge, og utgangspunktet for tolkningen vil derfor være at det ikke er tilstrekkelig for å oppfylle kravet om utenlandsk eierskap at det etableres en **filial** i utlandet. Dersom det opprettes en såkalt ”utenlandsk filial” av en norsk næringsvirksomhet, må det i forhold til kravet om utenlandsk eierskap, foretas en vurdering i forhold til hvilke rettigheter og plikter **den utenlandske enheten har etter vedkommende lands lovgivning**, for eksempel om selve enheten kan få tillatelse til å drive slik rutetrafikk, selvstendige skatte- og regnskapsplikter, personers ansettelsesforhold, mv. Dersom slike tilfeller oppstår, må eventuelt Tollvesenets dispensasjonsbestemmelse i § 13 nr. 4, tredje ledd, vurderes, dersom tollfritak overhodet skal kunne oppnås.

Ved innføringen av en dispensasjonsbestemmelse i tredje ledd i 1980, jf. St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1980-81), side 6, har Finansdepartementet gitt en begrunnelse for sitt forslag om en særskilt dispensasjonsbestemmelse på dette området. Begrunnelsen som er anført er først og fremst hensynet til at kjøre- og hviletidsbestemmelsene de senere år har blitt mer restriktive, og at det har vært en økende pågang for at norske sjåfører skal kunne overta og føre videre utenlandske kjøretøyer, slik at den utenlandske sjåføren kan få påbudt hvile.

I Finansdepartementets forskrift av **20. juni 1991 nr. 381 § 5 bokstav a-g**, er det oppregnet forskjellige situasjoner hvor norske sjåfører etter forskriften har anledning til å føre utenlandsregistrerte motorvogner.

I bokstav g er det gitt en særskilt hjemmel for at personer som har fast oppholdssted i Norge, kan innvilges tillatelse til å føre utenlandsregistrert motorvogn for kortvarig bruk i enkeltstående tilfeller. Tillatelsen gis etter en søknadsbehandling hos Tollvesenets lokalforvaltning, og den skal gis for et bestemt tidsrom og til en klart angitt person og motorvogn.

Toll- og avgiftsdirektoratets har gitt nærmere kommentarer til § 5 i den nevnte forskrift av 1991, i årsrundskrivet om engangsavgift på motorvogner mv. Her er bruk av utenlandsregistrert motorkjøretøy for personer med fast oppholdssted i Norge nærmere utdypet.

Av kommentaren fremgår blant annet at det etter søknad kan gis kjøretillatelse til norske sjåfører **ansatt i utenlandske transportvirksomheter**, når vedkommende selv ikke driver slik virksomhet i Norge.

Videre kan det gis slik tillatelse for avløser på **utenlandsregistrert turistbuss og vogntog**, når det skjer for å oppfylle de internasjonale bestemmelsene om kjøre- og hviletid for slike sjåfører. Nødvendig transporttillatelse må være innhentet av kompetent myndighet.

Toll- og avgiftsdirektoratets retningslinjer for praktiseringen av reglene på dette punktet, er for øvrig i samsvar med de intensjoner som Finansdepartementet ga uttrykk for i den ovennevnte proposisjon fra 1980.

5. Etter fjerde ledd kan også **utenlandske tilhengere** innføres midlertidig tollfritt til Norge, og trekkes av norskregistrerte trekkvogner.

Dette gjelder selv om tilhengeren ikke skulle være registreringspliktig etter vedkommende lands interne rett, eventuelt ikke er registrert, se uttalelsene i St. prp.nr. 1 om tollavgifter, (1980-81), side 6.

Departementet har etter fullmaktsbestemmelsen fastsatt nærmere vilkår for fritaket. I Finansdepartementets forskrift av 20. juni 1991 nr. 381 **§ 5 bokstav h**, er det fastsatt slike bestemmelser. Det fremgår av denne paragrafen bl.a. at tilhengeren må være utstyrt med kjennetegn som gjør det mulig å identifisere den, og at tilhengeren skal gjenutføres senest 90 dager etter innpassering. Det vises for øvrig til rundskriv til Tollvesenet (96.09.01), når det gjelder EØS-tilhengere som brukes til ervervsmessig transport **mellom steder i Norge**.

Mer utfyllende informasjon er gitt i Toll- og avgiftsdirektoratets kommentarer til årsrundskrivet om engangsavgift.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

5. § 13 nr. 5 - motorkjøretøy, luftfartøy, mv., til personlig bruk.

"Private motorkjøretøyer, tilhengere, og luftfartøyer, som ikke er registrert i tollområdet, samt lystfartøyer, når slike kjøretøyer og fartøyer innføres av personer som har fast oppholdssted i et annet land eller som for øvrig er gitt anledning til slik innførsel."

1. Tollovkomiteen foreslo i 1962 flg. ordlyd på denne bestemmelsen:

"Private motorkjøretøyer, som ikke er registrert i tollområdet, og lystfartøyer, når slike motorkjøretøyer og fartøyer innføres av personer uten fast bopel i tollområdet."

På side 94 i innstillingen, uttales at denne regelen var i samsvar med dagjeldende forvaltningspraksis.

I St.prp.nr. 65 om nye innledende bestemmelser (1965-66), foreslo Finansdepartementet følgende ordlyd (som også ble vedtatt av Stortinget i 1966):

"Private motorkjøretøyer, som ikke er registrert i tollområdet, og lystfartøyer, når slike motorkjøretøyer og fartøyer innføres av personer som ikke er fast bosatt eller ikke skal bosette seg i tollområdet."

Finansdepartementet kommenterte den endrede ordlyd på flg. måte:

”Departementet har foreslått en endret formulering, vesentlig fordi det er ønskelig å presisere at personer som skal bosome seg her i landet ikke har adgang til tollfri innførsel av motorkjøretøy til midlertidig bruk, selv ikke en begrenset tid etter innflyttingen.”

I 1984 vedtok Stortinget en endring i § 13 nr. 5 og nr. 7, hvor *”tilhengere og luftfartøyer”* ble tilføyd i ordlyden, jf. St. prp. nr. 1 om tollavgifter (1984-85), side 6.

I 1991 vedtok Stortinget en ny endring av bestemmelsen hvor siste del ble omformulert og tilføyd flg. ordlyd:

”... av personer som har fast oppholdssted i et annet land eller som for øvrig er gitt anledning til slik innførsel.”

I St.prp.nr. 1 om tollavgifter (1991-92), side 9 uttales følgende om denne endringen:

”I Budsjetttinnst. S. nr. 13 (1990-91) tok finanskomiteen opp praktiseringen av avgiftsreglene for motorvogner.

Bl.a. på den bakgrunn fastsatte Finansdepartementet 20. juni 1991 ny forskrift om toll- og avgiftsfri innførsel av utenlandsregistrert motorvogn til midlertidig bruk i Norge, med ikrafttreden fra 15. juli 1991. Forskriften er gitt med hjemmel i Tolltariffens innledende bestemmelser § 13.

Den nye forskriften har bakgrunn i vedtak fattet av finansministrene i Norden, og er basert på et ønske om en samordning og forenkling av regelverket på området. Reglene innebærer en viss liberalisering både i forhold til hvem som skal kunne kjøre utenlandsregistrert motorvogn i Norge, samt reaksjonene ved ulovlig bruk.

Etter de nye reglene er toll- og avgiftsfri innførsel av utenlandsregistrert motorvogn tillatt for personer som har fast oppholdssted i et annet land, personer som har midlertidig opphold i Norge eller som for øvrig er gitt adgang til slik innførsel og bruk etter bestemmelser i forskriften.

Departementet foreslår at Tolltariffens innledende bestemmelser § 13 nr. 5 endres slik at bostedsbegrepet i denne bestemmelsen samsvarer med bostedsbegrepet i forskriften.”

I Budsjetttinnst. S. nr. 16, side 9 sluttet finanskomiteen seg til Finansdepartementets forslag til endring av **bostedsbegrepet** i tib. § 13 nr. 5.

2. Bestemmelsen gjelder objekter til **personlig bruk**, og det må således trekkes en grense mot objekter som anvendes **ervervsmessig**, jf. regelen i tib. § 13 nr. 4, som er kommentert ovenfor. Når det gjelder fartøyer, er også ordet lystfartøy brukt i ordlyden, et begrep som indikerer og henspeler på fysiske personers bruk av objektet, noe også bruken av begrepet *”privat”* støtter opp om.

Tollfritaket omfatter eksplisitt og uttømmende **motorkjøretøyer, tilhengere, luftfartøyer og lystfartøyer**, til midlertidig innførsel og bruk i Norge.

Ordlyden presiserer ikke at lystfartøyer som er **registrert i et norsk register** (NIS eller NOR) skal falle utenfor bestemmelsens anvendelsesområde, og norskregistrerte lystfartøyer kan følgelig innføres midlertidig tollfritt etter tib. § 13 nr. 5.

Forskriftskompetansen i § 13 er benyttet for motorkjøretøyer, og Finansdepartementet har utferdiget *”forskrift om avgiftsfri innførsel av utenlandsregistrert motorvogn til midlertidig bruk i Norge” av 20. juni 1991 nr. 381*, som gjelder midlertidig bruk av slike kjøretøyer, herunder tilhengere og campingvogner, jf. forskriftens § 1 tredje ledd.

3. Bestemmelsen setter som vilkår at de oppregnede objekter må innføres av personer som har **fast oppholdssted** i et annet land, eller som for øvrig er **gitt anledning til** slik innførsel.

På dette punktet er det blitt foretatt en fullstendig harmonisering av bostedsbegrepet i tib. § 13 nr. 5 og bostedsbegrepet i den nevnte forskrift av 20. juni 1991, ved den endring som ble foretatt i 1991, jf. inntaket ovenfor fra stortingsproposisjonen.

Dette innebærer at det er reglene i forskriftens §§ 3 og 4 som skal legges til grunn som såkalt **bostedsbegrep** ved tolkningen av tib. § 13 nr. 5, og at dette bostedsbegrepet også må gjelde private luftfartøyer, tilhengere og lystfartøyer.

Utgangspunktet ved tolkningen av regelen må være at det er den som er bosatt i utlandet som skal **føre objektet** når dette er på norsk tollområde, dersom ikke Tollvesenet har gitt særskilt tillatelse til å fravike dette vilkåret, jf. reglene i forskriftens § 5. Her kan det nevnes at Toll- og avgiftsdirektoratet har utgitt et rundskriv (2004/2032 av 30. juni 2004), som omhandler midlertidig bruk av motorvogn registrert på Svalbard. Rundskrivet åpner for at personer bosatt på Svalbard etter søknad kan benytte Svalbardregistrerte kjøretøy i Norge under kortvarig ferieopphold mv.

Når det gjelder **fristen for gjenutførsel**, gjelder ettårsregelen i tib. § 15 for alle de objekter som er oppregnet i bestemmelsen, med mindre annet er bestemt i lov eller forskrift. Det skal her nevnes at det tidligere Tolldirektoratet i rundskriv av 10. juli 1963 (A 82) ga retningslinjer for utøvelsen av Tollvesenets skjønn vedr. gjenutførselsfristen for **lystfartøyer**, hvor maksimumsfristen ble fastsatt til seks måneder.

Toll- og avgiftsdirektoratet tolker imidlertid regelverket på dette punktet slik at Tollvesenet også for lystfartøyer kan samtykke i en gjenutførselsfrist på ett år etter tib. § 15, dersom importøren angir et slik behov på innførselstidspunktet.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

6. § 13 nr. 6 – containere til transport av varer.

”Containere som nyttes ved transport av varer til steder i tollområdet eller som skal nyttes til slik transport fra steder i tollområdet til steder utenfor dette. Tollfriheten er betinget av at containerne ikke nyttes til annen innenlandsk transport enn den som skjer i forbindelse med containernes inn- og utførsel.”

Någjeldende ordlyd ble foreslått av Tollovkomiteen i 1962, og på side 94 i innstillingen uttales at forslaget er i samsvar med dagjeldende praksis forankret i skriftlige retningslinjer fastsatt av Finansdepartementet. Bestemmelsen ble vedtatt av Stortinget i 1966, med grunnlag i St.prp. nr. 65 (1965-66), hvor regelen ikke ble kommentert overhodet. Forarbeider til bestemmelsen utover dette finnes ikke.

Når det gjelder folkerettslige forpliktelser, så har Norge tiltrådt ”Customs convention on containers, with annexes and protocol” av 18. mai 1956, inntatt i Norges traktater, traktat nr. 683 (containerkonvensjonen). Det foreligger ingen offisiell norsk oversettelse av konvensjonen.

Art. 2 har flg. ordlyd:

"Each of the Contracting Parties shall grant temporary admission free of import duties and import taxes and free of import prohibitions and restrictions, subject to re-exportation and to the other conditions laid down in articles 3 to 6 below, to containers when they are imported loaded to be re-exported either empty or loaded, or imported empty to be re-exported loaded. Each Contracting Party shall retain the right to withhold these facilities in the case of containers which are imported on purchase or otherwise taking into effective possession and control by a person resident or established in its territory; the same applies to containers imported from a country which does not apply the provisions of this Convention."

Art. 5 nr. 1 har flg. ordlyd:

"Component parts imported for the repair of a particular container already temporarily imported, shall be admitted temporarily free of import duties and import taxes and free of import prohibitions and restrictions."

Ved utformingen av bestemmelsene i tib. § 13 nr. 6 og 7 anses Norge å ha oppfylt konvensjonens krav om toll- og avgiftsfrihet.

Når det gjelder spørsmålet om hva en **container** er i bestemmelsens forstand, vil definisjonen i containerkonvensjonen kunne gi en veiledende retningslinje for tolkningen.

Art. 1 b har flg. ordlyd:

"The term "container" shall mean an article of transport equipment (lift-van, movable tank or other similar structure):

(i) of a permanent character and accordingly strong enough to be suitable for repeated use;
(ii) specially designed to facilitate the carriage of goods, by one or more modes of transport, without intermediate reloading,

(iii) fitted with devices permitting its ready handling, particularly its transfer from one mode of transport to another,

(iv) so designed as to be easy to fill and empty; and

(v) having an internal volume of one cubic metre or more;

and shall include the normal accessories and equipment of the container, when imported with the container; the term "container" includes neither vehicles nor conventional packing."

Gjenutførselsfristen er tre måneder i art. 3 i containerkonvensjonen, mens Norge har en ettårsfrist i tib. § 15.

Tollfriheten etter tib. § 13 nr. 6 gjelder bare transport **til og fra** Norge, og det er en betingelse at containeren ikke brukes til annen innenlandsk transport enn det som er nødvendig for å utføre det internasjonale transportoppdrag. Norge har således ikke innført en tilsvarende regel for innenlands transport i container, slik det er gjort for EØS-motorkjøretøy i tib. § 13 nr. 4 andre ledd, jf. ovenfor.

Når det gjelder tilfeller som går inn under § 13 nr. 6, er det ikke stilt noe vilkår om **utenlandsk eierskap**, slik at også norske næringsdrivende kan nyttiggjøre seg dette tollfritaket.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

7. § 13 nr. 7 – reservedeler mv. til reparasjon av visse varer.

”Reservedeler og liknende som er bestemt til reparasjon av jernbanemateriell, motorkjøretøyer, tilhengere, luftfartøyer, lystfartøyer og containere som omhandlet i nr. 3-6 og som etter avsluttet reparasjon skal gjenutføres sammen med vedkommende materiell, transportmidler eller containere.”

På samme måte som for tib. § 13 nr. 6, ble bestemmelsen i § 13 nr. 7 foreslått av Tollovskomiteen i 1962, og vedtatt av Stortinget i 1966 uten ytterligere kommentarer fra Finansdepartementet. På side 94 i Tollovskomiteens innstilling uttales det at regelen delvis er i samsvar med dagjeldende forvaltningspraksis, og at det for det angjeldene utstyr delvis ble praktisert en ordning hvor toll ble oppkrevd ved innførselen, for deretter å bli refundert ved gjenutførsel av varene.

Bestemmelsen i § 13 nr. 7 er meget praktisk, ved at det utstyr som er innført midlertidig tollfritt etter bestemmelsene i tib. § 13 nr. 3 - 6, kan bli reparert ved hjelp av tollfrie reservedeler og lignende varer som kommer fra utlandet. Vilkåret er at disse varene gjenutføres sammen med det utstyret som er reparert.

Som det eksempelvis fremgår av fremstillingen ovenfor av regelen om containere i § 13 nr. 6, vil regelen § 13 nr. 7 også oppfylle internasjonale forpliktelser for de midlertidig innførte varer.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

V. § 14 - MIDLERTIDIG TOLLFRIHET MOT DEPOSITUM.

”Midlertidig tollfrihet mot depositum eller annen sikkerhetsstillelse for toll kan på de vilkår Kongen fastsetter med de begrensninger som følger av annet ledd, tilstås ved innførsel av følgende varer:

1. § 14 nr. 1 - yrkesutstyr mv.

”Apparater, instrumenter, verktøy, maskiner, redskaper, presse- og filmutstyr som eies og innføres av personer, firmaer eller institusjoner som er bosatt eller hjemmehørende i utlandet, for å nyttes av importøren selv eller under dennes ledelse ved utførelsen av et bestemt arbeid eller oppdrag. Tollfriheten omfatter ikke slikt utstyr som er nevnt i § 13 nr. 1, bokstav a, siste punktum.”

Bestemmelsen er redigert noenlunde likt med ordlyden i § 13 nr. 1 bokstav a, men uten at begrepet yrkesutstyr er brukt uttrykkelig i teksten. Dette forholdet har imidlertid ingen betydning for tolkningen av bestemmelsen på dette punktet, da oppregningen av de forskjellige typer utstyr ikke er uttømmende, og at tolkningen må hensynta de folkerettslige forpliktelser på området som fremkommer gjennom yrkesutstyrskonvensjonen, jf. kommentarene til denne konvensjonen ovenfor under § 13 nr. 1.

Her vil innholdet av begrepet **yrkesutstyr** og hvilken **type utstyr** som kan innføres, være det samme som ved § 13 nr. 1 bokstav a, jf. ovenfor.

Videre vil vilkåret om **utenlandsk eierskap** og **utenlandsk importør**, vilkåret om **bestemt arbeid eller oppdrag**, vilkåret om at varen må **brukes av importøren selv eller under**

dennes ledelse, og vilkåret om bestemt **type virksomhet**, gjelde for både § 13 nr 1 bokstav a og § 14 første ledd nr. 1.

Derimot er bestemmelsene forskjellig da det etter § 14 første ledd, nr. 1, gjelder et krav om **depositum eller annen sikkerhetsstillelse**, samt at utstyret overstiger det som kan karakteriseres som **mindre verdi**, jf. ovenfor.

Når det gjelder **håndverktøy av større verdi** kan dette innføres midlertidig tollfritt etter reglene i tib. § 14 første ledd nr. 1, hvor den eneste forskjellen i forhold til håndverktøy av mindre verdi, er at depositum eller annen sikkerhetsstillelse må vurderes avgitt. Det vises for øvrig på dette punktet til kommentarene ovenfor til tib. § 13 nr. 1 bokstav a (avsnitt IV punkt 1.1.4.).

Når det gjelder fremstillingen av **forvaltningspraksis i medhold av § 14 første ledd nr. 1**, er en del eksempler og avgjørelser referert ovenfor under fremstillingen av tib. § 13 nr. 1 bokstav a (avsnitt IV punkt 1.1.). Adgangen til midlertidig tollfri innførsel i de konkrete saker som der er nevnt, er formelt innrømmet med hjemmel i § 14 første ledd nr. 1. Det vises derfor til kommentarene ovenfor på dette punktet.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

2. § 14 nr. 2 - utstyr for sirkus, mv.

"Utstyr for sirkus, tivoli og liknende foretagende som innføres av omreisende artister."

Ordlyden i bestemmelsen som var ny i 1966, ble utformet av Tollovskomiteen, som på side 96 i innstillingen uttaler at bestemmelsen er i samsvar med dagjeldende praksis.

Finansdepartementet var enig med Tollovskomiteen på dette punktet ved utarbeidelsen av St. prp. nr. 65 om nye innledende bestemmelser i tolltariffen (1965-66), og ordlyden har ikke vært endret etter at den ble vedtatt av Stortinget den 24. mai 1966.

Ordlyden i bestemmelsen henspeiler på det som innføres av omreisende artister, dvs. det utstyret som artisten eller sirkusutøveren selv har behov for når vedkommende skal fremføre sitt artistnummer. Utstyr som artistene innfører til **personlig bruk** når de ankommer Norge, må vurderes etter reglene for reisende i samsvar med reisegodsforskriftens fritaksregler.

I forbindelse med midlertidig innførsel av utstyr til tivoli og sirkus, vil det samtidig bli innført **varer som skal forbrukes, selges eller utdeles som gevinster** i Norge. Slike varer skal fortolles, da tib. § 14 første ledd nr. 2, ikke omfatter slike varer.

Ved tolkningen av § 14 første ledd nr. 2, har forvaltningspraksis lagt til grunn at bestemmelsen også må omfatte alt utstyr som tilhører sirkus, tivoli, og lignende aktører på området, herunder telt, levende dyr, driftsmidler av forskjellig karakter som brukes under trening, opptreden, utøvelse av aktivitet, mv. Tib. § 14 første ledd nr. 1, synes imidlertid også å være anvendelig i forhold til det utstyret som her er nevnt (yrkesutstyr), og det foreligger således overlappning av bestemmelsenes anvendelsesområde. Spesialregelen i § 14 nr. 2 skal imidlertid anvendes dersom denne er gunstigst for importøren.

Det fremgår for øvrig av yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg C, under avsnitt II i veiledende liste under bokstav F (vedlagt), at det skal gis fritak for nødvendig utstyr (musikkinstrumenter, kostymer, mv.) for skuespillere, sangere, teaterselskap, orkestre, som bruker utstyret under offentlige og private tilstelninger i Norge, jf. også tib. § 14 nr. 3 i denne forbindelsen.

Forarbeidene til § 14 første ledd nr. 2, nevner ikke yrkesutstyrskonvensjonens regler på dette punktet, og det antas at det på samme måte som for idrettsstevner av internasjonal karakter som reguleres av tib. § 14 første ledd nr. 3, har vært meningen å gi reglene en mest mulig generell utforming når det gjelder innførsel av utstyr som skal anvendes under **idrettslige og kulturelle begivenheter** som avholdes i Norge. Ordet "*liknende foretagende*" favner da også svært vidt i denne forbindelsen.

Regelen i tib. § 14 andre ledd om **utenlandsk eierskap**, som er fremstilt ovenfor, gjelder også § 14 første ledd nr. 2, da et positivt unntak ikke er gjort i denne bestemmelsen.

Videre gjelder ikke kravet om at det må være en **utenlandsk importør** for denne type varer, og det er heller intet krav om at varene må brukes **under ledelse av importøren**, selv om dette er det mest praktiske.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

3. § 14 nr. 3 - utstyr for idrettsstevner, teaterforestillinger, mv.

"Utstyr, effekter og materiell som innføres til bruk ved teaterforestillinger og ved internasjonale kongresser, offisielle festligheter, idrettsstevner og liknende arrangementer av internasjonal karakter."

1. Ordlyden i bestemmelsen som var ny i 1966, ble utformet av Tollovskomiteen som uttaler at bestemmelsen var i samsvar med dagjeldende praksis. Finansdepartementet var enig, og ordlyden har ikke vært endret etter at den ble vedtatt av Stortinget den 24. mai 1966.

2. Bestemmelsen omhandler utstyr, mv., som innføres til bruk for **teaterforestillinger, internasjonale kongresser og offisielle festligheter**.

Når det gjelder de varer som kan innføres etter bestemmelsen, vil bruken av ordene utstyr, effekter og materiell, legge opp til et meget vidt anvendelsesområde. Også det at varene må være brukt til bestemte formål, herunder bruken av begrepet "*offisielle festligheter*," vil innebære at de fleste kulturarrangementer av forskjellig slag, herunder musikkarrangementer, mv., skal innvilges tollfritak etter denne bestemmelsen.

Videre gjelder bestemmelsen **alle typer idrettsarrangementer av internasjonal karakter**. Uttrykket internasjonal karakter innebærer at arrangementet må være åpent for alle, herunder utenlandske deltakere. Det er ikke satt noe krav om at arrangementet må ha VM/EM – status eller lignende.

Nasjonale idrettsstevner holdes imidlertid utenfor, selv om utenlandske deltakere deltar i konkurransen. Vilkåret er etter dette alternativet deltakelse i **konkurranser**, og innførsel av varer kun til deltakelse i **treningsaktiviteter**, faller derfor utenfor § 14 første ledd nr. 3.

Levende dyr er etter toll. § 1 nr. 2 (jf. tolltariffen kapittel 1) regnet som en vare. Selv om begrepene utstyr og materiell er brukt i tib. § 14 første ledd nr. 3, har den vært tolket til også å omfatte levende dyr, slik at bestemmelsen også omfatter konkurranser innen eksempelvis trav, galopp, dressur, mv. Det vises på dette punktet til fremstillingen i eget kommentarhefte om merverdiavgift ved innførsel, avsnitt VI, punkt 2.1, som gjelder både toll og innførselsmerverdiavgift for dyr innført midlertidig til konkurranser i Norge.

Videre omfatter bestemmelsen forskjellige typer konkurranser med **motorvogn**, mv. Vanligvis vil disse konkurransekjøretøyene ankomme Norge på en tilhenger, men dersom eksempelvis vanlige personbiler er registrert for trafikk på offentlig vei og ankommer med fører bak rattet, vil slike tilfeller eventuelt også kunne bli vurdert etter regelverket i tib. § 13 nr. 5, jf. fremstillingen ovenfor.

Under OL-1994 uttalte Finansdepartementet at innførsel av et **restauranttelt for næringsdrift** på idrettsanlegget, ikke kunne omfattes av bestemmelsen i tib. § 14 første ledd nr. 3, da bestemmelsen kun omfatter innførsel av utstyr som utenlandske idrettsutøvere og ledere bringer med seg, og som de **selv** skal benytte under angjeldende internasjonale idrettsarrangement.

Avgjørelsen ble påklaget til Sivilombudsmannen, og i den forbindelse uttalte Finansdepartementet flg.:

”Vilkåret for at tollfrihet skal kunne innrømmes, er at de innførte varer skal brukes ved idrettsstevnet, arrangementet, osv. Bestemmelsens ordlyd gir ikke en eksplisitt definisjon av brukeren som subjekt. Det følger imidlertid av sammenhengen at bestemmelsen tar sikte på utstyr som idrettsutøveren, idrettslederen og andre faktisk skal anvende ved arrangementet, jf. uttrykket ”til bruk”. Kriteriet vil innebære at det er utøverens behov og hva som ellers er nødvendig for organisering og gjennomføring av selve arrangementet, som vil være avgjørende for regelens rekkevidde.

De vareslag som omfattes, er ifølge bestemmelsens ordlyd angitt som ”utstyr, effekter og materiell.” Den nærmere avgrensning vil følge av at utstyret skal brukes på idrettsstevnet. Generelt vil det for idrettsarrangementer stilles krav om at varen har tilstrekkelig grad av bruksmessig tilknytning til det aktuelle stevne, typisk konkurranse- og treningsutstyr som brukes i vedkommende idrettsgren.

Utstyr eller materiell som innføres for å anvendes i publikumsrettet næringsvirksomhet parallelt med et idrettsstevne vil ikke omfattes av bestemmelsen, for så vidt som utstyret ikke inngår som en nødvendig del av selve idrettsutøvelsen eller utgjør en forutsetning for arrangementets gjennomføring. At materiellet anvendes i samme tidsrom som idrettsarrangementet og i fysisk nærhet av idrettsarenaen, er følgelig ikke utslagsgivende.”

Sivilombudsmannen hadde ikke avgjørende innvendinger mot den fortolkning av bestemmelsen som her ble foretatt.

Det kan for øvrig opplyses at restaurantteltet var innført for å utleies til et foretak som var hjemmehørende i Norge, og vilkårene for tollfritak etter reglene i tib. § 14 første ledd nr. 1, var følgelig under enhver omstendighet ikke oppfylt i det foreliggende tilfellet.

Utstyr som **arrangøren** innfører, for eksempel tidtakingsutstyr, resultatutstyr, mv. til bruk under arrangementet, vil falle utenfor tib. § 14 første ledd nr. 3, og må eventuelt vurderes i forhold til bestemmelsen i tib. § 14 første ledd nr. 1.

Regelen i tib. § 14 andre ledd om **utenlandsk eierskap**, som er fremstilt ovenfor, gjelder også

tib. § 14 første ledd nr. 3, noe som innebærer at det som utgangspunkt er utenlandske næringsvirksomheter som kan nyttiggjøre seg bestemmelsen.

Det er imidlertid ikke noe krav om **utenlandsk importør** eller bruk **under ledelse av importøren**, i motsetning til vilkårene i tib. § 14 første ledd, nr. 1.

I noen tilfeller vil imidlertid den norske aktøren finne det hensiktsmessig å **leie** eller **låne** utstyret til bruk i Norge, og dersom de øvrige vilkår er oppfylt, kan den norske aktør anvende bestemmelsen i § 14 første ledd nr. 3. Det vises her til fremstillingen ovenfor under avsnitt III punkt 3, hvor tilfeller av leie og lån er mer utfyllende kommentert.

Det skal i denne forbindelse som illustrasjon, nevnes et vedtak gjort etter tidligere rett, og som er inntatt i rundskriv til Tollvesenet av 20. november 1957 (A-206):

”Med hjemmel i har Tolldirektoratet bestemt at kostymer, kulisser og andre teaterrekvisita (så vel nye som brukte) som innføres til midlertidig bruk her i landet av så vel norske som utenlandske skuespillere i forbindelse med bestemte forestillinger, inntil videre kan innføres uten oppkreving av toll og omsetningsavgifter...”

Det ble i avgjørelsen stilt krav om avgivelse av betryggende sikkerhet for toll og avgifter, og gjenutførsel innen 6 måneder etter fortollingen. Den nevnte avgjørelsen er i dag ikke lenger aktuell, da også **norske** aktører kan låne eller leie utstyr fra utlandet, og følgelig oppnå fritak for toll etter reglene i tib. § 14 første ledd nr. 3. Gjenutførselsfristen er imidlertid nå 12 måneder etter tib. § 15.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

4. § 14 nr. 4 – vareprøver, mv., til fremvisning.

”Vareprøver, modeller og mønstre som utelukkende innføres for fremvisning eller demonstrasjon med sikte på opptak av bestillinger av tilsvarende varer fra utlandet.”

1. Tollovkomiteen foreslo på side 119 i sin innstilling fra 1962, flg. ordlyd til bestemmelsen:

”Vareprøver, modeller og mønstre som utelukkende er bestemt til bruk ved opptagelse av bestillinger eller til anvendelse ved framstilling av varer som skal utføres til utlandet.”

På side 94 i innstillingen uttales at denne regel er i samsvar med den forvaltningspraksis som er basert på bestemmelser utferdiget av Finansdepartementet.

I St.prp. nr. 1 om nye innledende bestemmelser i tolltariffen (1965-66), er regelen tiltrådt av Finansdepartementet uten kommentarer.

I St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1989-90), side 8, uttaler Finansdepartementet flg. om § 14 første ledd nr. 4:

”Teksten bør endres slik at den samsvarer med art. III i Overenskomst om importlettelse for vareprøver og reklamemateriell, Geneve 7. november 1952.

Den benyttede formulering ”eller til anvendelse ved fremstilling av varer” er villedende i relasjon til vareprøver. Hjemmelen er uansett for vid sett i forhold til de begrensninger som er fastsatt i nr. 12 i samme paragraf. Formuleringen bør fjernes fra nr. 4. I stedet bør nr. 12 utvides slik at modeller og mønstre, som skal benyttes til fremstilling av varer på visse vilkår, kan innføres midlertidig tollfritt i medhold av denne bestemmelse.”

Forslag til endring av bestemmelsen ble vedtatt av Stortinget med den ordlyd som fortsatt er gjeldende idag.

2. Bestemmelsen er forankret i den overenskomst som er nevnt av Finansdepartementet i referatet ovenfor fra St.prp. nr. 1 (1989-90), den såkalte vareprøvekonvensjonen av 7. november 1952.

De relevante deler av konvensjonen som gjelder **midlertidig** tollfri innførsel, har flg. ordlyd:

”Art. III. Midlertidig avgiftsfri innførsel av andre prøver.

1. I denne artikkel skal uttrykket vareprøver bety artikler som er representative for en bestemt gruppe av varer som allerede produseres eller som er eksempler på varer som det er planlagt å produsere, forutsatt at disse artikler:

a) eies i utlandet og utelukkende importeres for å bli fremvist eller demonstrert i importlandet med sikte på opptagelse av bestillinger av varer som skal leveres fra utlandet; og

b) ikke selges eller anvendes på normal måte uten i demonstrasjonsøyemed eller brukes på noen måte mot leie eller vederlag mens de befinner seg i importlandet; og

c) er ment å skulle gjenutføres i sin tid; og

d) kan identifiseres ved gjenutførselen;

men skal ikke innbefatte ensartede artikler som innføres av samme enkeltperson eller sendes til en enkelt mottager i et slikt omfang at de sett under ett ikke lenger utgjør vareprøver i vanlig handelsmessig forstand.

2. Vareprøver som pålegges importavgifter skal, når de innføres fra en annen kontraherende parts territorium med eller uten en handelsreisendes medvirkning av et foretagende etablert på en kontraherende parts territorium, midlertidig tillates innført til en hvilken som helst kontraherende parts territorium uten erleggelse av importavgifter, under forutsetning av at det blir deponert et beløp som tilsvarer importavgiftene og ethvert annet beløp som skal betales, eller at det om nødvendig blir stilt sikkerhet for betalingen. De deponeringsbeløp som kreves (bortsett fra de som kreves etter denne overenskomsts artikkel VI) skal imidlertid ikke overstige de beløp som importavgiftene utgjør, med mer enn 10 %.”

3. Tib. § 14 første ledd nr. 4, gjelder konkret **vareprøver, modeller og mønstre** av enhver art, som er innført utelukkende i fremvisningshensikt for å oppnå bestillinger av **tilsvarende varer** fra utlandet. Det er ikke utferdiget ytterligere forskriftsregelverk om disse varetypene med hjemmel i fullmaktsregelen i innledningen til tib. § 14, og vareprøvekonvensjonen må derfor praktiseres som intern norsk rett så langt den ikke kommer i motstrid med ordlyden i tib. § 14 første ledd nr. 4, eller eventuelle øvrige fastsatte bestemmelser.

Tib. § 14 første ledd nr. 7, gjelder også varer som skal innføres til Norge for å fremme omsetningen av tilsvarende varer, men denne bestemmelsen er utformet for å oppfylle en annen konvensjon enn vareprøvekonvensjonen av 1952, og gjelder fremvisning og bruk

konkret på utstillinger, varemesser, mv., også av andre varer enn utstillingsvarene, jf. kommentarene nedenfor. Tib. § 14 første ledd nr. 4 og 7, er således utformet for å oppfylle to forskjellige konvensjoner, men formålet med bestemmelsene er stort sett likeartede.

Tib. § 11 nr. 15 omhandler de samme varetyper, men gjelder varer av ubetydelig verdi eller som gjøres verdiløse i forbindelse med innførselen til Norge, se eget kommentarhefte om tib. § 11.

Tib. § 14 første ledd nr. 12, omhandler **modeller og mønstre** som innføres til bruk for fremstilling av varer i Norge, som senere skal gjenutføres, jf. inntaket ovenfor fra St.prp. nr.1 om tollavgifter (1989-90), side 8, hvor modeller og mønstre for **fremstilling av varer** ble overført fra § 14 første ledd nr. 4, til nr. 12.

Tib. § 11 nr. 15 og § 14 første ledd nr. 5 gjelder reklamefilm og positiv kinematografisk film som reklamerer for varer som skal omsettes eller leies ut. I så måte har både § 11 nr. 15 og § 14 første ledd nr. 4 og 5, samme hensikt, nemlig å fremme etterspørsel og omsetning av varer som selges fra utlandet. Begrunnelsen bak bestemmelsene er den samme, men varetypene som innføres er forskjellige.

Regelen i tib. § 14 andre ledd om **utenlandsk eierskap**, gjelder også § 14 første ledd nr. 4. Videre gjelder ikke vilkåret om at det må være en **utenlandsk importør** for denne type varer, og det er heller intet vilkår at varene må brukes **under ledelse av importøren**.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

5. § 14 nr. 5 – kinematografisk film av maks 16 m.m.

”Positiv kinematografisk film med bredde av høyst 16 mm (med eller uten lydspor) som hovedsakelig viser beskaffenheten eller anvendelsen av varer, forutsatt at vedkommende vare utbys til salg eller leie av et foretagende etablert utenfor tollområdet, at filmen ikke egner seg til offentlig fremvisning, men bare for fremvisning til eventuelle kunder og at den innføres i bare ett eksemplar.”

1. Ordlyden i någjeldende bestemmelse, ble opprinnelig foreslått av Tollovkomiteen i innstillingen fra 1962, hvor det ble avgitt flg. uttalelse på side 94:

”Bestemmelsene i pkt. 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 og 10 er i samsvar med den praksis som følges i dag i henhold til bestemmelse gitt av Finans- og tolldepartementet. Det vil si at i enkelte av de nevnte tilfelle kreves toll betalt ved innførselen for deretter å bli refundert ved utførselen.”

Finansdepartementet tiltrådte Tollovkomiteens forslag til ordlyd uten kommentarer, jf. St.prp. nr. 65 om de nye innledende bestemmelser (1965-66), side 12, og bestemmelsen har siden ikke vært endret.

2. Innledningsvis skal bemerkes at **reklamefilm** generelt er fritatt etter tib. § 11 nr. 15, jf. kommentarene til denne bestemmelsen i eget kommentarhefte.

Tib. § 11 nr. 15 og tib. § 14 første ledd nr. 5, overlapper således hverandre når det gjelder anvendelsesområdet for **reklamefilm**. Begge gjelder reklame for varer, at den som frembyr varen er etablert utenfor tollområdet, at filmen ikke egner seg for offentlig fremvisning men

kun for eventuelle kunder, og at den innføres bare i ett eksemplar. I ordlyden i § 14 første ledd nr. 5, er det satt som tilleggskrav at bredden ikke må overstige 16 mm. i motsetning til ordlyden i § 11 nr. 15. Det gjelder videre intet krav om gjenutførsel i § 11 nr. 15.

Det er ikke utformet konkrete forskriftsbestemmelser for reklamefilm med hjemmel i fullmakten i tib. § 11 nr. 15, og vilkårene i vareprøvekonvensjonen av 1952, som også gjelder reklamefilm, er derfor i forvaltningspraksis brukt direkte som utfyllende bestemmelser til det regelverket som er utformet i tolltariffens innledende bestemmelser.

Art. V i vareprøvekonvensjonen har flg. ordlyd:

”Art. V. Midlertidig avgiftsfri innførsel av reklamefilmer.

Enhver kontraherende part skal innrømme de lettelsener som er foreskrevet i nærværende konvensjons artikkel III på de betingelser som er fastsatt i den nevnte artikkel for reklamefilmpositiver hvis bredde ikke overstiger 16 mm. og som overfor tollmyndighetene tilfredsstillende godgjøres å bestå hovedsakelig av bilder (med eller uten lydspor), som viser beskaffenheten eller anvendelsen av produkter eller utstyr hvis egenskaper ikke tilfredsstillende kan demonstreres ved prøver eller kataloger, forutsatt at filmene:

- a) omhandler produkter eller utstyr som tilbys til salg eller til leie av et foretagende etablert på en annen kontraherende parts territorium; og*
- b) er egnet for fremvisning for fremtidige kunder men ikke for alminnelig offentlig fremvisning; og*
- c) importeres i en pakke som ikke inneholder mer enn en kopi av hver film og som ikke utgjør en del av en større forsendelse av filmer.”*

Bestemmelsen i § 14 første ledd nr. 5, synes å være oppfylle de krav som stilles i den refererte artikkel i vareprøvekonvensjonen.

Regelen i tib. § 14 andre ledd om **utenlandsk eierskap**, gjelder også her. Videre gjelder ikke vilkåret om at det må være en **utenlandsk importør** for denne type varer, og det er heller intet vilkår at varene må brukes **under ledelse av importøren**.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

6. § 14 nr. 6 – film på video.

”Positiv kinematografisk film og filmkopier innspilt på videokassetter som innføres utelukkende for fremvisning for sensurmyndighet eller eventuelle kjøpere eller leiere av filmen, forutsatt at filmen eller de innspilte videokassetter gjenutføres til utlandet innen 4 uker etter innførselen.”

1. Tollovkomiteen foreslo i sin innstilling (se side 119) flg. ordlyd:

”Positiv kinematografisk film som innføres utelukkende for framvisning for censurmyndighet eller eventuelle kjøpere eller leiere av filmen.”

På side 94 i innstillingen uttales generelt det som er referert ovenfor under tib. § 14 nr. 5. Det ble også foreslått å endre gjenutførselsfristen fra 4 uker til ett år.

I St.prp. nr. 65 om nye innledende bestemmelser (1965-66), ble gjenutførselsfristen på fire uker opprettholdt, da Finansdepartementet fant at forvaltningspraksis på dette punktet burde videreføres.

I St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1979-80), side 4, ble det foreslått en endring av bestemmelsen, slik at den også skulle omfatte filmkopier innspilt på videokassetter. Årsaken til endringen var at flere utenlandske produsenter hadde gått over til å bruke videokassetter hvor filmkopien var innspilt. Ordlyden i tib. § 14 første ledd nr. 6, har ikke vært endret senere.

2. Bestemmelsen i § 14 første ledd nr. 6, gjelder generelt filmer og filmkopier som **utelukkende** er innført i den **hensikt å fremvise** for sensurmyndighet og potensielle kjøpere eller leietagere. **Gjenutførselsfristen er fire uker.**

Spesialregelen i tib. § 14 første ledd nr. 6 for denne varetypen (film), har også en regel om fremvisning for sensurmyndighet. I tillegg til ulike gjenutførselsfrister i § 14 første ledd nr. 5, og nr. 6, er det en forskjell i de to regelsettene ved at det i nr. 6 er selve filmen som er varen hvorav omsetning eller utleie skal fremmes, mens etter regelen i nr. 5, er filmen kun et middel for å fremme omsetningen av andre varetyper.

Regelen i tib. § 14 andre ledd om **utenlandsk eierskap**, gjelder også her. Derimot gjelder ikke vilkåret om at det må være en **utenlandsk importør** for denne type varer, og det er heller intet vilkår at varene må brukes **under ledelse av importøren.**

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift.**

7. § 14 nr. 7 – varer til fremvisning på messer, utstillinger, mv.

”Varer som er bestemt til fremvisning eller demonstrasjon ved utstillinger, varemesser, o.l. samt varer som skal nyttes i forbindelse med fremvisning eller demonstrasjon av utenlandske varer ved slike arrangementer. Bestemmelsen gjelder ikke utstillinger, varemesser o.l. som holdes i privat øyemed i butikker eller forretningslokaler i den hensikt å selge utenlandske varer. Kravet om toll eller gjenutførsel kan frafalles etter tollvesenets skjønn for rimelige mengder av :

- a) mindre vareprøver, trykksaker, fotografier og annet demonstrasjonsmateriale som nyttes til gratis utdeling til det besøkende publikum eller som forbrukes eller går til spille under demonstrasjonen. Dette gjelder dog ikke alkoholholdige drikkevarer, tobakkvarer og brensel,*
- b) konstruksjons-, innrednings- og dekorasjonsmateriale av liten verdi som forbrukes ved opprettelse av ”stands” for utenlandske utstillere.*

1. Tollovkomiteen foreslo i sin innstilling av 1962, flg. ordlyd på dette punktet:

”Varer som er bestemt til bruk ved utstillinger og varemesser av offentlig karakter.”

På side 94 uttaler Tollovkomiteen at forslaget til bestemmelse var i samsvar med dagjeldende forvaltningspraksis på området.

I St.prp. nr. 1 om de nye innledende bestemmelser (1965-66), side 5, uttaler Finansdepartementet at utformingen av bestemmelsen har tatt høyde for forpliktelsene som fremgår av ”overenskomst om tollettelser for varer som innføres for å vises eller brukes under utstillinger, varemesser, møter eller lignende tilstelninger, ”av 8. juni 1961 (utstillingskonvensjonen), inntatt i Norges traktater, traktat nr. 834.

På bakgrunn av klager fra næringslivet, ble utstillingskonvensjonen vurdert på nytt i forhold til ordlyden i tib. § 14 første ledd nr. 7 annet punktum, jf. St. prp. nr. 1 om tollavgifter (1980-81), side 6-7, hvor flg. uttales:

"I Konvensjonens artikkel 1 litra a) er det nærmere definert hvilke tilstelninger de konvensjonshjemlede importlettelser kan komme til anvendelse på. Det fremgår av litra a), siste setning, at midlertidig tollfri import mv. ikke skal gjelde for utstillinger, messer o.l. arrangert for private formål i butikker eller forretningslokaler med sikte på salg av utenlandske varer. Departementet antar at tolltariffens innledende bestemmelser § 14, nr. 7, 2. setning, gir en ufullstendig gjengivelse av Konvensjonens artikkel 1, og foreslår derfor § 14 nr. 7, endret.."

Presiseringen ble deretter foretatt ved en tilføyelse av ordene *"i den hensikt å selge de utenlandske varer."*

I St. prp. nr. 1 om tollavgifter (1990-91), side 9, uttaler Finansdepartementet at den teksten som ble inntatt i 1980, har medført tolkningsproblemer, da det ikke er adgang til salg av midlertidig innførte varer etter § 14 første ledd nr. 7. Ordet *"de"* ble deretter fjernet fra teksten som ble innført i 1980. Bestemmelsen har siden ikke vært endret.

2. Tib § 14 første ledd nr. 7, omfatter innførsel av både de varene som skal fremvises eller demonstreres, og andre varer som skal brukes (nyttes) mens arrangementet pågår i Norge. Her vil det være tilstrekkelig at disse sistnevnte hjelpevarene, blir brukt på en eller annen måte under utstillingen. Både utstillingsvarene og de såkalte hjelpevarene, må være innført fra utlandet, men det er ikke noe krav om utenlandsk eierskap til varene, jf. tib. § 14 annet ledd. Videre gjelder ikke vilkåret om at det må være en **utenlandsk importør** for denne type varer, og det er heller intet vilkår at varene må brukes **under ledelse av importøren.**

Det er imidlertid gjort et konkret unntak for de utstillinger, mv., som holdes i privat øyemed i **butikker og forretningslokaler** i den hensikt å selge tilsvarende utenlandske varer. Det må derfor foretas en avgrensning mot slik fremvisning og demonstrasjon som foregår i butikker og forretningslokaler, og som er arrangert med sikte på salg av utenlandske varer, men som ikke gir adgang til midlertidig tollfri innførsel etter § 14 første ledd nr. 7. Her må eventuelt de andre fritaksreglene i tolltariffens innledende bestemmelser vurderes for å se om vilkårene i disse kan oppfylles, for eksempel regelen i tib. § 14 første ledd nr. 4, hvor det imidlertid er stilt et vilkår om utenlandsk eierskap.

Anvendelsesområdet til § 14 første ledd nr. 7, vil være generell fremvisning av forskjellige typer varer av forskjellige aktører. Utstillingslokalet vil da som regel vise om fremvisning og demonstrasjon er gjort i salgshensikt i en privat butikk, og derved faller utenfor dette fritaket. Utstillingskonvensjonens art. 1 a gir retningslinjer i forhold til hvilke typer utstillinger mv. som er aktuelle i denne forbindelse:

"Art. 1. I denne konvensjon skal... uttrykket tilstelning bety:

- 1. en utstilling, en varemesse eller en lignende fremvisning av handelsmessig, industriell, landbruksmessig eller håndverksmessig art; eller*
- 2. en utstilling eller et møte som hovedsakelig har et filantropisk formål; eller*
- 3. en utstilling eller et møte som hovedsakelig har til formål å støtte forskning, kunst, håndverk, sport, vitenskap, religion, undervisning eller kulturell virksomhet, eller fremme forståelse mellom folkene; eller*
- 4. et møte av representanter for en internasjonal organisasjon eller internasjonal gruppe av organisasjoner; eller*

5. et møte eller en tilstelning av offisiell karakter, eller en minnetilstelning.”

Krav om toll eller gjenutførsel kan frafalles av Tollvesenet for **rimelige mengder** av de varer som er angitt i bokstav a og b i tredje punktum i § 14 første ledd nr. 7. **Alkoholholdige drikkevarer, tobakksvarer og brensel**, er konkret unntatt fra denne sistnevnte regel.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

8. § 14 nr. 8 – varer for kontroll i forbindelse med godkjenning før innførsel.

”Varer som innføres for prøving, kontroll, testing o.l. i forbindelse med godkjenning, før eventuell ordinær innførsel av tilsvarende varer.”

Tollovkomiteen foreslo i 1962 flg. utforming av bestemmelsen:

”Varer som innføres for prøving, kontroll, demonstrasjon o.l. under forutsetning av at det dreier seg om en enkelt gjenstand eller en vare som ikke anses innført i salgøyemed.”

I St. prp. nr. 1 om nye innledende bestemmelser (1965-66), fulgte Finansdepartementet opp dette forslaget uten kommentarer.

I St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1989-90), side 8, uttaler Finansdepartementet flg.:

”Med varer som innføres med hjemmel i nr. 8, er ment blant annet varer som skal innføres for testing av om varen tilfredsstillende de krav landets lover eller kjøper stiller til varen. Ordet demonstrasjon skaper i dag uklarhet da bestemmelsen ikke er ment for varer som innføres for ordinær demonstrasjon. Varer for demonstrasjon kan innføres med hjemmel i § 14 nr. 4. At bestemmelsen hjemler innførsel av ”en enkelt gjenstand” skaper problemer. Når en vare skal testes kreves det ofte flere gjenstander for å få en grundig kontroll av varen. Vilkåret om at varen ikke innføres i salgøyemed synes unødvendig å ta med, da alle varer som innføres i § 14 er bestemt for gjenutførsel, jf. § 15.”

Tib. § 14 første ledd nr. 8 ble deretter foreslått endret til den ordlyd den har i dag.

Bestemmelsen gir adgang til midlertidig tollfri innførsel av varer som skal testes av godkjenningsmyndighet eller av potensielle kjøpere av tilsvarende varer. Dersom det er nødvendig for å få til en tilstrekkelig kontroll, kan flere eksemplarer av varen tillates innført. Det er imidlertid et vilkår om at testvarene må gjenutføres. Dersom testene har medført at varene er blitt ødelagt, kan Tollvesenet gi tillatelse til at varene destrueres med hjemmel i tib. § 15.

Regelen i tib. § 14 andre ledd om **utenlandsk eierskap** gjelder også her.

Vilkåret om at det må være en **utenlandsk importør** for denne type varer, og at varene må brukes **under ledelse av importøren**, vil ikke gjelde i disse tilfellene.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

9. § 14 nr. 10 første ledd – varer for reparasjon og bearbeiding i Norge.

”Varer som innføres for:

(1.ledd)

- a) reparasjon, justering, kontroll o.l. Depositum eller annen sikkerhetsstillelse for tollene kan frigis ved utførsel av tilsvarende mengde varer av samme slag som de innførte,*
- b) bearbeiding, komplettering, eller emballering, forutsatt at behandlingen ikke umuliggjør identifisering av den innførte vare,*
- c) bearbeiding av landbruksvarer hvor kravene i første ledd, bokstav b ikke kan oppfylles, på følgende vilkår:*

Det må på forhånd søkes om tillatelse til bearbeidingen. Tillatelsen er betinget av at landbruksmyndighetene ut fra hensynet til norsk landbruk og næringsmiddelindustri, gir sitt samtykke.

Ved innførselen skal det oppkreves toll av restprodukter som fremkommer under bearbeidingen og som skal nyttes eller forbrukes i Norge.

Det bearbeidede produkt må gjenutføres innen 6 måneder etter innførselen.

Dersom varen skal innføres av en annen næringsdrivende enn den som skal eksportere varen, kan det i særskilt bevilling gis tillatelse til at flere næringsdrivende i fellesskap står for bearbeidingen. Det skal i så fall fremgå av tillatelsen hvilke næringsdrivende som skal forestå bearbeidingen.

Det kan etter søknad gis tillatelse til å anvende varer av samme slag og samme kvalitet som de varer som innføres. Varene tillates i så fall utført før innførselen har funnet sted.

Innførselen må i disse tilfeller finne sted innen utgangen av det påfølgende kalenderår.

Finansdepartementet kan fastsette nærmere vilkår for bearbeidingen, herunder krav til bedriftens produksjonsforhold og organisering, hva som regnes som varer av samme slag og samme kvalitet, vareomfang, reaksjoner ved overtredelse, m.m.

(2.ledd)

Midlertidig tollfrihet gjelder også for deler og liknende som skal benyttes i forbindelse med slik behandling som nevnt under første ledd, bokstav a og b, og som enten blir forbrukt under behandlingen eller blir gjenutført sammen med varen.

(3.ledd)

Varer som innføres for slik behandling m.v. som nevnt under første ledd bokstav a, kan også tilhøre norske skip i utenriksfart.

(4.ledd)

Varer som innføres for slik bearbeiding m.v. som nevnt under første ledd, bokstav a og b, og som skal gjenutføres til bruk i forbindelse med utforskning og utnytting av undersjøiske naturforekomster i havområder utenfor tollområdet, kan også tilhøre virksomheter hjemmehørende i Norge.”

1. Tollovkomiteen foreslo i sin innstilling fra 1962, side 120, flg. ordlyd i bestemmelsen:

”Varer som innføres for reparasjon, bearbeiding, komplettering eller emballering eller for å anvendes i forbindelse med en slik behandling av varer som skal utføres, forutsatt at behandlingen ikke umuliggjør identifisering av den innførte vare.”

På side 94 i innstillingen uttales at den foreslåtte bestemmelse er i samsvar med dagjeldende forvaltningspraksis. I St.prp. nr. 1 om de nye innledende bestemmelser (1965-66), tiltrer Finansdepartementet forslaget til tekstutforming uten ytterligere kommentarer.

I St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1982-83), side 3-4, foreslås bestemmelsen endret og omredigert i tre bokstavpunkter, hvor bokstav a inneholder reglene om reparasjon, mv.

Som begrunnelse for endringen anførte Finansdepartementet flg.:

”For varer som innføres i henhold til bestemmelsen, er det et ufravikelig krav at fysisk samme vare må gjenutføres innen den i § 15 fastsatte frist, for at depositum eller sikkerhetsstillelse kan frigis.

I praksis har det vist seg vanskelig både for eksportører og for tollvesenet å kontrollere at det er nøyaktig samme vare som gjenutføres, på grunn av den økende bruk av byttekomponenter i enkelte industrigrener, og på grunn av at masseproduserte varer som regel er uten spesielle kjennetegn.

Klager fra bl.a. rederier og fra elektronisk industri sammenholdt med de kontrollproblemer dagens regel gir, reiser spørsmålet om en endring av bestemmelsene. En har kommet frem til at det er ønskelig med en oppmyking av kravet om gjenutførsel av fysisk samme vare, når det gjelder varer som innføres for reparasjon, justering, kontroll o.l.

For forannevnte varer foreslås at kravet til gjenutførsel av fysisk samme vare opphører om dette av praktiske årsaker ikke er mulig eller vil innebære store vansker for importøren. For slike varer foreslås at kravet til gjenutførsel skal anses oppfylt dersom tilsvarende varer, d.v.s. for alle praktiske formål lik de innførte varer, utføres innen de fastsatte frister.”

I St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1989-90) ble det foreslått flere endringer i tib. §§ 13 og 14, herunder ble det tilføyd et nytt annet ledd i § 14 om utenlandsk eierskap, jf. særskilt kommentar til denne bestemmelsen ovenfor under avsnittet ”generelt om tib. §§ 13 og 14”.

§ 14 første ledd nr. 10, ble omredigert til to bokstavpunkter, og det ble gjort unntak for kravet om utenlandsk eierskap ved reparasjon, mv. (bokstav a) av norske skip i utenriksfart, jf. tredje ledd i någjeldende § 14 første ledd nr. 10.

I St.prp. nr. 1 Skatte- avgifts- og tollvedtak (1997-98), side 21 og 69, foreslås det en ny bestemmelse om innenlands bearbeiding av landbruksvarer, jf. § 14 første ledd nr. 10, bokstav c. I § 14 andre ledd ble slik bearbeiding unntatt fra kravet om utenlandsk eierskap.

I St.prp. nr. 1 Skatte- avgifts- og tollvedtak (2001-2002), side 78 og 118, ble det foreslått et nytt fjerde ledd i § 14 første ledd nr. 10, hvor det ble gjort et unntak for vilkåret om utenlandsk eierskap når det gjelder reparasjon og bearbeiding av varer tilhørende næringsdrivende innen oljevirksomheten.

2. Bestemmelsen i § 14 første ledd nr. 10, første ledd, bokstav a, omhandler **reparasjon, justering, kontroll, o.l.**, av varer i Norge. Det er her ikke satt noen begrensning med hensyn til varetype som kan repareres, og i henhold til § 14 første ledd nr. 10, andre ledd, kan også **deler og lignende varer** fritas for toll dersom de blir forbrukt under behandlingen av den innførte varen, eller blir gjenutført sammen med denne.

Når det gjelder hva man kan gjøre med varen, vil de begrepene som er brukt i ordlyden være ganske vide, men det vil være nødvendig å foreta en grensedragnings mot begrepet bearbeiding i bokstav b. Reparasjon er behandling som går ut på å bringe slitte eller defekte gjenstander tilbake til opprinnelig brukbar stand. Som reparasjon anses også arbeider som lakkering, fornikling mv., eller arbeid som gjør en vare bedre eller mer formålstjenlig. Det forutsettes at varens funksjon eller bruksområde ikke endres.

Når det gjelder særregelen for reparasjon om at det er tillatt å utføre tilsvarende mengde varer av samme slag som de innførte, vises det til referatet ovenfor fra St.prp. nr. 1 (1982-83), hvor det blir gitt en begrunnelse for denne.

I § 14 første ledd nr. 10, tredje ledd, er det gjort unntak fra vilkåret om utenlandsk eierskap for **reparasjon** av norske **skip i utenriksfart**.

Videre er det i § 14 første ledd nr. 10, fjerde ledd, gjort unntak fra kravet om utenlandsk eierskap når det gjelder **reparasjon, mv.**, av varer fra **oljevirkosomhet** utenfor norsk tollområde.

For oljevirkosomheten ble det imidlertid i 1990, innført en alternativ særordning som innebærer at det gis adgang til reparasjon i Norge med utgangspunkt i **tollagerordningen** (kun fra eget transittlager, nå tollager A), jf. tollovforskriften kapittel 7.3.

I brev fra Toll- og avgiftsdirektoratet til lokalforvaltningen av 4. september 2001, ble det i forhold til denne alternative ordningen som fortsatt gjelder, uttalt flg.:

”Varer som innføres fra oljebasert virksomhet på kontinentalsokkelen til reparasjon og bearbeiding i Norge innenfor tollagerordningen:

Tolltariffens innledende bestemmelser § 14, 1. ledd, nr. 10, jf. 2. ledd, ble endret i 1990, hvor det ble innført et krav om utenlandsk eierskap til bl.a. varer som innføres fra oljebasert virksomhet til reparasjon og bearbeiding i Norge, for senere gjenutførsel.

Norske næringsdrivende som drev oljebasert virksomhet kunne som følge av denne endringen, ikke foreta slik reparasjon og bearbeiding i Norge uten full fortolling ved varenes ankomst til norsk tollområde.

I forbindelse med en klagesak fra en aktør innen oljevirkosomheten i juli 1990, uttalte Toll- og avgiftsdirektoratet følgende om å reparere varer utenfor definert område for et tollager:

”Av saksdokumentene går det fram at firmaet søker om å reparere/overhale varer som befinner seg på firmaets transittlager. Dette skal skje utenfor transittlagerområdet, det vil si ved et innenlandsk verksted.

Distriktssjefen avslo søknaden med begrunnelse at han ikke er bemyndiget til å samtykke i at transittlagrede varer tillates testet/overhalt eller reparert utenfor firmaets eget transittlager.

Som kjent er lettelse i deklarasjonsplikten under vurdering for varer som er ”innlagt” på transitt/baselagre tilknyttet olje-/gassvirkosomheten i havområder utenfor tollområdet. Lettelser vil blant annet omfatte uttak av slike varer til bruk på kontinentalsokkelen og for testing/reparasjon og overhaling ved innenlandske bedrifter, under forutsetning av at transittlagerholderen til enhver tid kan gjøre rede for hvor ”innlagte” varer befinner seg.

Direktoratet samtykker derfor etter omstendighetene i at distriktssjefen inntil videre kan tillate uttak av varer fra slike transitt-/baselagre for testing mv. ved innenlandske bedrifter. Nærmere vilkår for slike uttak kan fastsettes av distriktssjefen.”

I tråd med den tillatelse som her ble gitt, fastsatte tolldistriktssjefene nærmere vilkår for de virksomheter som skulle bruke ordningen.

Toll- og avgiftsdirektoratet har i forbindelse med Regelverksprosjektet for 2001 hatt en arbeidsgruppe som har sett nærmere på ordningen som her er etablert.

Som et resultat av denne arbeidsgruppes gjennomgang har Toll- og avgiftsdirektoratet i brev av 5. juli 2001, foreslått overfor Finansdepartementet at vilkåret om utenlandsk eierskap i tolltariffens innledende bestemmelser § 14, 2. ledd, skal oppheves.

Videre har arbeidsgruppen klarlagt at det er noe ulik praksis i tolldistriktene ved fastsetting av de nærmere vilkår for ordningen. Dette gjelder i første rekke spørsmålet om godsregistrering av varer som er norske eller tidligere fortollet når de ankommer Norge for reparasjon eller bearbeiding.

Da det er på det rene at det ikke er noen generell godsregistreringsplikt etter tollovforskriften punkt 4.4.1. for norske eller tidligere fortollede varer, anmodes de tolldistriktssjefer som dette angår om å endre sin fremtidige praksis på dette området i samsvar med dette.”

3. Bestemmelsen i § 14 første ledd nr. 10, første ledd, bokstav b, omhandler bearbeiding, komplettering eller emballering av varer i Norge.

Det er her i motsetning til regelen for reparasjon, satt som uttrykkelig vilkår at behandlingen ikke må medføre at den innførte vare ikke kan **identifiseres** ved gjenutførselen.

Vilkåret vil imidlertid være oppfylt selv om varen ikke kan gjenkjennes, dersom det kan påvises at det er den samme vare som gjenutføres. Identifikasjonskravet kan også oppfylles dersom det for eksempel regnskapsmessig påvises at det er de samme mengder og volum som er gjenutført i forhold til den bearbeiding (resept) som foreligger. Rå tobakk kan for eksempel bearbeides til sigaretter, råolje kan bearbeides til bensin, osv.

Lokalforvaltningen må i disse tilfellene kontrollere at forholdene i den enkelte bedrift (regnskap, rutiner, mv.) er slik at vilkåret om identifikasjon bevismessig er mulig å oppfylle i forhold til bestemmelsen.

På samme måte som ved reparasjon kan også **deler og lignende varer** fritas for toll dersom de blir forbrukt under behandlingen av den innførte vare, eller blir gjenutført sammen med denne, jf. § 14 første ledd nr. 10, andre ledd.

Bearbeidingsbestemmelsen i § 14 første ledd nr. 10, kan ikke anvendes på varer til **norske** skip i utenriksfart p.g.a. kravet om utenlandsk eierskap, jf. tredje ledd i bestemmelsen. Derimot gis det fritak for dette kravet når det gjelder varer fra oljevirksomhet utenfor norsk tollområde, jf. § 14 nr. 10, fjerde ledd.

4. Bestemmelsen i § 14 første ledd nr. 10, bokstav c, gjelder kun landbruksvarer.

Med hjemmel i bestemmelsens fullmakt til å gi forskrifter, har Finansdepartementet vedtatt ”forskrift om bearbeiding av ufortollede landbruksvarer” av **20. januar 1999 nr. 27**, som regulerer dette rettsområdet mer detaljert. I denne forskrifts § 1 er det angitt hva som menes med begrepet landbruksvarer.

De nærmere vilkår for innenlandsk bearbeiding av landbruksvarer i Norge fremgår av den nevnte forskrift og de særregler som er inntatt i § 14 første ledd nr. 10, bokstav c. Det må bl.a. på forhånd søkes om tillatelse til bearbeidingen, landbruksmyndighetene må gi sitt samtykke, toll på restprodukter skal oppkreves, gjenutførselsfristen er 6 måneder, kravet om utenlandsk eierskap gjelder ikke, osv.

Toll- og avgiftsdirektoratet har utgitt et eget temahefte, som bl.a. inneholder en nærmere gjennomgang av reglene for bearbeiding av landbruksvarer.

Reglene om tilbakebetaling (drawback) i tib. § 19, kan være et alternativ til bruk av bestemmelsen om innenlands bearbeiding.
Det samme gjelder ordningen med bearbeiding på tollager D, jf. tollovforskriften punkt 7.6.

Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak for **merverdiavgift**.

10. § 14 nr. 11 – varer til prøving og kontroll før utførsel.

”Varer som innføres utelukkende for prøving, kontroll, o.l. av varer som skal utføres.”

Tollovkomiteen foreslo i sin innstilling fra 1962, side 120, den ordlyd som også er gjeldende i dag.

På side 94 i innstillingen uttales følgende:

”Bestemmelsene i pkt. 11, 12 og 13 må sies å innebære en liberalisering av den praksis som følges i dag. Ved innførselen av de varer som er nevnt under disse punkter må nemlig toll betales og den blir ikke refundert ved gjenutførsel. Komiteen finner bestemmelsene rimelige og legger dessuten vekt på at så vel Danmark som Sverige allerede har tatt disse bestemmelser med i sin tollovgivning...”

§ 14 første ledd nr. 11, omfatter utstyr som innføres midlertidig for å **kontrollere varer som skal utføres**. Dersom kjøpere av varer i utlandet trenger nærmere undersøkelser av varer som skal selges fra Norge, vil det nødvendige utstyret for å få gjennomført kontrollen, kunne utføres med utstyr som innføres midlertidig tollfritt fra utlandet.

§ 14 første ledd nr. 11 er motsatsen til § 14 første ledd nr. 8, som gjelder testing av varer som skal **innføres**. Testingen foregår i begge tilfelle i Norge.

Innførsel av forskjellige typer datautstyr som skal anvendes i forbindelse med testingen i Norge, vil for eksempel kunne gå inn under § 14 første ledd nr. 11. Det samme gjelder våpen som innføres for prøveskyting i Norge, i forbindelse med at den norske leverandør produserer ammunisjon for denne våpentypen.

Det gis ikke tilsvarende fritak for **merverdiavgift** ved innførsel av slike varer, men femprosentregelen i forskrift 12 § 7 C, siste punkt, kan anvendes, dersom de øvrige vilkår for tilbakebetaling av merverdiavgift er oppfylt.

Regelen i tib. § 14 andre ledd om **utenlandsk eierskap** gjelder også her. Vilkåret om at det må være en **utenlandsk importør** for denne type varer, og at varene må brukes **under ledelse av importøren**, vil ikke gjelde i disse tilfellene.

11. § 14 nr. 12 - spesialverktøy, mv., til fremstilling av vare.

”Spesialverktøy, spesialinstrumenter, modeller og mønstre, som innføres til bruk ved fremstilling av en bestemt vare eller vareparti som skal utføres, forutsatt at varene er stilt til gratis disposisjon av vedkommende utenlandske kjøper av varen eller varepartiet.”

Når det gjelder forarbeider, vises det innledningsvis til kommentarene ovenfor til § 14 første ledd nr. 11. Ordlyden i § 14 første ledd nr. 12, ble endret i 1989, jf. St.prp.nr. 1 om tollavgifter (1989-90), side 9, hvor Finansdepartementet uttaler flg.:

”I forbindelse med forslaget til endring av Tolltariffens innledende bestemmelser § 14 nr. 4 er det som nevnt foran ønskelig å foreta endring av Tolltariffens § 14 nr. 12.”

Det vises i tillegg til det som er referert fra denne stortingsproposisjonen ovenfor under punkt 1 i kommentarene til tib. § 14 første ledd nr. 4. Varer som skal benyttes til fremstilling av varer som skal utføres fra Norge, ble i denne forbindelse overført til tib. § 14 første ledd nr. 8, ved at ordene *”modeller og mønstre”*, ble inntatt.

Bestemmelsen i § 14 første ledd nr. 12 omfatter forskjellige typer **spesialutstyr, modeller og mønstre**, som kan innføres midlertidig tollfritt, dersom de skal brukes i forbindelse med **fremstilling av varer som skal utføres**.

Utstyret må være stilt **til gratis disposisjon** av vedkommende utenlandske kjøper. Innførsel av for eksempel en båtform for støping av båt i Norge for utførsel av både form og ferdigstøpt båtskrog etter at arbeidet er avsluttet, vil kunne gå inn under § 14 første ledd nr. 12.

Det gis ikke tilsvarende fritak for **merverdiavgift** ved innførsel av slike varer, men femprosentregelen i forskrift 12 § 7 C, siste punkt kan anvendes, dersom de øvrige vilkår for tilbakebetaling av merverdiavgift er oppfylt.

Regelen i tib. § 14 andre ledd om **utenlandsk eierskap** gjelder også her. Vilåret om at det må være en **utenlandsk importør** for denne type varer, og at varene må brukes **under ledelse av importøren**, vil imidlertid ikke gjelde i disse tilfellene.

12. § 14 nr. 13 – utstyr til vitenskapelige forsøk.

”Instrumenter, apparater, o.l. som innføres til bruk ved vitenskapelige forsøk.”

Når det gjelder forarbeider herunder uttalelser fra Tollovkomiteen, vises det innledningsvis til kommentarene ovenfor til § 14 første ledd nr. 11. Bestemmelsen har ikke vært endret siden 1966, da den ble vedtatt med den ordlyd som ble foreslått av Tollovkomiteen i 1962.

Det sentrale i bestemmelsen er at det må innføres varer som kan karakteriseres som instrumenter eller apparater, og at varene skal brukes direkte i forbindelse med gjennomføring av **vitenskapelige forsøk**.

Bestemmelsen setter ingen grenser med hensyn til hvilken type vitenskapelige forsøk som skal utføres, og det kan på dette punktet gis rom for en vid tolkning.

Tib. § 11 nr. 31 gir fritak for innførsel av varer til **vitenskapelig bruk** for enkelte aktører i Norge, jf. kommentarene til denne paragraf i eget kommentarhefte.

Vitenskapelige forsøk er noe annet enn vitenskapelig bruk, som også angir et videre anvendelsesområde. I tillegg til dette er det brukt begrepet varer i tib. § 11 nr. 31, mens tib. § 14 første ledd nr. 13, bruker begrepene instrumenter og apparater, som tar sikte på et mer begrenset vareutvalg.

Det gjelder videre et vilkår om utenlandsk eierskap etter tib. § 14 andre ledd. Uansett vil det her for øvrig foreligge muligheter for overlappende anvendelsesområder for de to nevnte bestemmelsene.

Det gis ikke tilsvarende fritak for **merverdiavgift** ved innførsel av slike varer, men femprosentregelen i forskrift 12 § 7 C, siste punkt kan anvendes, dersom de øvrige vilkår for tilbakebetaling av merverdiavgift er oppfylt.

13. § 14 nr. 14 – velferdsmateriell.

”Velferdsmateriell som innføres til bruk om bord i skip i internasjonal trafikk eller ved velferdsstasjoner for utenlandske sjøfolk.”

Bestemmelsen ble opprinnelig vedtatt i 1966, etter forslag fra Finansdepartementet i St.prp. nr. 65 om nye innledende bestemmelser (1965-66).

På side 5 i proposisjonen uttales flg.:

”Dette punkt er nytt i forhold til komiteutkastet. Det er foranlediget ved at Norge har tiltrådt en tollkonvensjon som ble vedtatt av Tollsamarbeidsrådet i Brussel den 1. desember 1964 om tollettelser for velferdsmateriell til sjøfolk. Bestemmelsen svarer for øvrig til den praksis som hittil har vært fulgt.”

Tib. § 14 første ledd nr. 14, er altså utformet for å oppfylle de folkerettslige forpliktelser som er nedfelt i ”tollkonvensjon om velferdsmateriell for sjømenn” av 1. desember 1964, inntatt i Norges traktater, traktat nr. 930.

Bestemmelsen ble omformulert av Finansdepartementet i 1989, jf. St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1989-90), side 9, og vedtatt av Stortinget med den ordlyd som fortsatt er gjeldende i dag.

Når det gjelder spørsmålet om hva som skal regnes som **velferdsmateriell**, finnes det en **veiledende** (ikke uttømmende) liste til den nevnte tollkonvensjon av 1964, som kan være opplysende for tolkningen av dette begrepet. Listen har flg. ordlyd:

”a) Lesestoff, så som :

bøker, korrespondansekurser, aviser, blader og tidsskrifter, brosjyrer om velferdstjenesten i havner,

b) Audiovisuelt materiell, så som:

lydgjengivende instrumenter, båndopptakere, radioapparater, fjernsynsapparater, kinematografiske og andre fremviserapparater, opptak på lydbånd eller plater (språkkurser, radioprogrammer, hilsener, musikk og underholdning), filmer, fremkalt eller ikke fremkalt, film slides,

c) Sportsutstyr, så som:

sportsklær, baller, racketer og nett, dekkspill, sportsutstyr, gymnastikk- og turnutstyr,

d) Hobbymateriell, så som:

innendørsspill, musikkinstrumenter, materiell for amatørteater, materiell for maleri, skulptur, tre- og metallarbeid, osv. samt for teppefremstilling,
e) *Utstyr for religionsutøvelse (herunder messehagl),*
f) *Deler og tilbehør for velferdsmateriell.*

Bestemmelsen omfatter velferdsmateriell både til skip i internasjonal trafikk, og ved velferdskontorer for utenlandske sjøfolk i Norge og i utlandet.

Bestemmelsen inneholder intet krav om **utenlandsk eierskap** til varer som er fritatt etter denne regelen, jf. tib. § 14 andre ledd. Etter forskrift 12 § 4, gis det tilsvarende fritak også for **merverdiavgift**.

14. § 14 nr. 15 – dyr til avlsformål.

”Dyr for avlsformål”

Bestemmelsen ble vedtatt av Stortinget i 1990, jf. St.prp. nr. 1 om tollavgifter (1990-91), side 9, og Budsjett-innst. S nr. 16, side 7.

Finansdepartementet uttalte bl.a. flg. i nevnte proposisjon:

”Tolltariffens innledende bestemmelser § 14 hjemler ikke fritak for toll ved midlertidig innførsel av dyr for avlsformål. Derimot i § 5 nr. 15 i Finansdepartementets forskrift av 12. desember 1975 om beregning og oppkreving av merverdiavgift ved innførsel, hjemles i dag fritak for merverdiavgift ved midlertidig innførsel av dyr til avlsformål, men uten vilkår om depositum eller frist for gjenutførsel.

For å harmonisere nevnte bestemmelser foreslår Finansdepartementet innført fritak også for toll ved å innta et nytt punkt nr. 15 i Tolltariffens innledende bestemmelser § 14. Derved vil midlertidig innførsel av dyr for avlsformål kunne tillates innført mot depositum med en gjenutførselsfrist på 1 år, ved at fortolling etter § 14 følger fristreglene for midlertidig innførsel fastsatt i Tolltariffens innledende bestemmelser § 15.

Endringen i Tolltariffens § 14 vil medføre at Tollvesenet med hjemmel i unntaksregelen i mva. forskrift nr. 12 § 4 annet ledd, foreløpig også kan oppkreve depositum eller annen sikkerhet for merverdiavgift av dyr for avlsformål som innføres midlertidig.”

Som det fremgår av ovennevnte var harmoniseringshensyn i forhold til tilsvarende bestemmelse for innførselsmerverdiavgiften (forskrift 12 § 5 nr. 15 a), begrunnelsen for den nye tib. § 14 første ledd nr. 15 i 1990. Regelen gjelder alle typer/arter dyr som innføres til angjeldende angitte formål.

Det gis et tilsvarende fritak for **merverdiavgiften** ved innførsel av levende dyr etter forskrift 12 § 5 nr. 15 bokstav a, og vilkårene om **depositum eller annen sikkerhetsstillelse** og **utenlandsk eierskap**, gjelder også i disse tilfellene

Det vises for øvrig til eget kommentarhefte om merverdiavgift ved innførsel, avsnitt VI punkt 2.2, hvor kommentarene gjelder både toll og merverdiavgift ved innførsel av levende dyr.

VEDLEGG

Vedlegg 1. Yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg A-C. (Engelsk tekst)

”Annex A- Equipment for the press or for sound or television broadcasting,

I. Definition and Conditions.

1. Definition.

For the purposes of the present Annex the term ”equipment for the press or for sound or television broadcasting” means equipment necessary for representatives of the press or of broadcasting or television organisations visiting a country for purposes of reporting or in order to transmit or record material for specified programmes.

2. Conditions of grant of temporary admission.

The equipment:

- a) shall be owned by a natural person resident abroad or by a legal person established abroad,*
- b) shall be imported by a natural person resident abroad or by a legal person established abroad,*
- c) shall be capable of identification on re-exportation, provided that in case of blank sound or image recording media the most flexible means of identification shall be applied,*
- d) shall be used solely by or under the personal supervision of the visiting person,*
- e) shall not be subject of a hire contract or similar arrangement to which a person resident or established in the country of temporary importation is a party, provided that this condition shall not apply in the case of joint sound or television broadcasting programmes.*

II. Illustrative list.

”A. Equipment for the press, such as:

Typewriters, photographic or cinematographic cameras, sound and image transmitting, recording or reproducing apparatus, blank sound or image recording media.

B. Sound broadcasting equipment, such as:

Transmission and communication apparatus, sound recording or reproducing apparatus, testing and measuring instruments and apparatus, operational accessories (clock, stop-watches, compasses, generating sets, transformers, batteries and accumulators, heating and ventilating apparatus, etc.), blank sound recording media.

C. Television broadcasting equipment, such as:

Television cameras, telecinema, testing and measuring instruments and apparatus, transmission and retransmission apparatus, communication apparatus, sound or image recording or reproducing apparatus, lightning equipment, operational accessories (clocks, stop-watches, compasses, generating sets, transformers, batteries and accumulators, heating and ventilating apparatus, etc.), blank sound or image recording media, ”film rushes”, musical instruments, costumes, scenery, and other stage properties.

D. Vehicles designed or specially adapted for the purposes specified above”

Annex B "Cinematographic equipment":

I. Definition and conditions.

1. Definition.

For the purposes of the present Annex, the term "cinematographic equipment" means equipment necessary for a person visiting a country in order to make film or films.

2. Conditions of grant of temporary admission.

The equipment:

a) shall be owned by a natural person resident abroad or by a legal person established abroad,

b) shall be imported by a natural person resident abroad or by a legal person established abroad,

c) shall be capable of identification on re-exportation, provided that in case of blank image or sound recording media the most flexible means of identification shall be applied,

d) shall be used solely by or under the personal supervision of the visiting person, provides that this condition shall not apply in the case of equipment imported for the production of a film under a co-production contract to which a person resident or established in the country of temporary importation is a party and which is approved by the competent authorities of that country under an inter-governmental agreement concerning cinematographic co-production,

e) shall not be the subject of a hire contract or similar arrangement to which a person resident or established in the country of temporary importation is a party.

II. Illustrative list.

"A. Equipment such as:

Cameras of all kinds, testing and measuring instruments and apparatus, camera "dollies" and booms, lightning equipment, sound recording or reproducing apparatus, blank image or sound recording media, "film rushes", operational accessories (clocks, stop-watches, compasses, generating sets, transformers, batteries and accumulators, heating and ventilating apparatus, etc.), musical instruments, costumes, scenery, and other stage properties.

B. Vehicles designed or specially adapted for the purposes specified above"

"Annex C- Other professional equipment.

I. Definition and conditions.

1. Definition.

For the purposes of the present Annex the term " Other professional equipment" means equipment of all kinds not referred to in the other annexes to the present convention, necessary for the exercise of the calling, trade or profession of a person visiting a country to perform a specified task. It does not include equipment which is to be used for internal transport or for the industrial manufacture or packaging of goods or (except in the case of handtools) for the exploitation of natural resources, for the construction, repair or maintenance of buildings or for earth moving and like projects"

2. Conditions of grant of temporary admission.

The equipment:

- a) shall be owned by a natural person resident abroad or by a legal person established abroad,*
- b) shall be imported by a natural person resident abroad or by a legal person established abroad,*
- c) shall be capable of identification on re-exportation.*
- d) shall be used solely by or under the personal supervision of the visiting person.*

”II. Illustrative list.

”A. Equipment for erection, testing, commissioning, checking, control, maintenance, or repair of machinery, plant, means of transport, etc., such as:

Tools; Measuring, checking or testing equipment and instruments (temperature, pressure, distance, height, surface, speed, etc.) including electrical instruments (voltmeters, ammeters, measuring cables, comparators, transformers, recording instruments, etc.) and jigs; Apparatus and equipment for taking photographs of machines and plant during or after erection; apparatus for survey of ships.

B. Equipment necessary for businessmen, business efficiency consultants, productivity experts, accountants and members of similar professions, such as typewriters, sound transmitting, recording or reproducing apparatus, calculating instruments and apparatus.

C. Equipment necessary for experts undertaking topographical surveys or geophysical prospecting work, such as measuring instruments and apparatus, drilling equipment, transmission and communication equipment.

D. Instruments and apparatus necessary for doctors, surgeons, veterinary surgeons, midwives and members of similar professions.

E. Equipment necessary for archeologists, paleontologists, geographers, zoologists and other scientists.

F. Equipment necessary for entertainers, theatre companies and orchestras, including all articles used for public or private performances (musical instruments, costumes, scenery, animals, etc.)

G. Equipment necessary for lectures to illustrate their lectures.

H. Vehicles designed or specially adapted for the purposes specified above, such as mobile inspection units, travelling workshops and travelling laboratories.”

Vedlegg 2. Yrkesutstyrskonvensjonens vedlegg A - C. (Toll- og avgiftsdirektoratets uoffisielle oversettelse)

Vedlegg A - utstyr for presse, kringkasting og fjernsyn

I. Definisjon og vilkår

1. Definisjon

Med utstyr for presse, kringkasting og fjernsyn menes utstyr som er nødvendig for representanter for disse institusjoner under besøk i et land i reportasjeoppdrag eller for å overføre eller ta opp spesielle programmer.

2. Vilkår for den midlertidige toll- og avgiftsfrihet

a. Utstyret må eies av person, firma eller institusjon som er bosatt eller har sete i utlandet.

b. Utstyret må innføres av person, firma eller institusjon som er bosatt eller har sete i utlandet.

c. Utstyret må kunne identifiseres ved gjenutførselen. Kravet om identifikasjon er dog ikke absolutt for ubenyttede billed- og lydbånd.

d. Utstyret må utelukkende brukes av eller under overoppsyn av de besøkende presse-, kringkastings- eller fjernsynsreportere.

e. Utstyret må ikke være gjenstand for utleie, lån o.l. til personer, firmaer eller institusjoner som er bosatt eller har sete i det land hvor utstyret midlertidig innføres. Unntatt herfra et utstyr som blir nyttet i felles kringkastings- eller fjernsynsprogrammer.

II. Veiledende liste

A. Utstyr for pressen, som:

Skrivemaskiner, fotografi- og filmopptakerapparater, utstyr for lyd- og billedoverføring, opptak og avspilling, ubrukte lyd- og billedbånd

B. Utstyr for kringkasting, som:

Sendere og sambandsanlegg, utstyr for lydopptak og avspilling, teste- og måleutstyr, tilbehør og utstyr (f.eks. ur, stoppeur, kompass, generatoraggregater, transformatorer, batterier og akkumulatorer, varme- og ventilasjonsapparater, etc.), ubrukte lyd- og billedbånd.

C. Utstyr for fjernsynssending, som:

Fjernsynskameraer, filmmaskiner (telekino), teste- og måleutstyr, sendere og relésendere (småsendere), sambandsanlegg for fjernsyn, apparater for opptak eller avspilling av lyd eller bilder, lysutstyr, tilbehør og utstyr (f.eks. ur, stoppeur, kompass, generatoraggregater, transformatorer, batterier og akkumulatorer, varme- og ventilasjonsapparater etc.), ubrukte lyd- og billedbånd, film-«rushes», musikkinstrumenter, kostymer, teaterkulisser og annet teaterutstyr.

D. Kjøretøyer bestemt eller spesielt innrettet til de formål som er nevnt ovenfor.

Vedlegg B - utstyr for filmopptak

I. Definisjon og vilkår

1. Definisjon

Utstyr for filmopptak omhandlet i dette vedlegg omfatter det utstyr som er nødvendig for en person som besøker et land for å lage en eller flere bestemte filmer.

2. Vilkår for den midlertidige toll- og avgiftsfrihet

a. Utstyret må eies av person, firma eller institusjon som er bosatt eller har sete i utlandet.

b. Utstyret må innføres av person, firma eller institusjon som er bosatt eller har sete i utlandet.

c. Utstyret må kunne identifiseres ved gjenutførselen. Kravet om identifikasjon er dog ikke absolutt for ubenyttede billed- og lydbånd.

d. Utstyret må utelukkende brukes av eller under overoppsyn av den (de) besøkende person(er).

Dette krav skal dog ikke komme til anvendelse i de tilfelle utstyret er innført i forbindelse med en kontrakt om felles filmproduksjon hvor en person, bosatt eller etablert i landet hvor den midlertidige innførsel har funnet sted, er en av kontraktspartnerne og nevnte samarbeidskontrakt er godkjent av dette lands kompetente myndigheter under en mellomfolkelig avtale om felles filmproduksjon.

e. Utstyret må ikke være gjenstand for utleie, lån o.l. til personer, firmaer eller institusjoner som er bosatt eller har sete i det land hvor utstyret midlertidig innføres.

II. Veiledende liste

A. Utstyr, som:

Kameraer av alle slag, teste- og måleinstrumenter, traller og stativer, lysutstyr, apparater for opptak eller avspilling av lyd, ubrukte lyd- og billedbånd, film-«rushes», tilbehør og utstyr (f.eks. ur, stoppeur, kompass, generatoraggregater, transformatorer, batterier og akkumulatorer, varme- og ventilasjonsapparater etc.), musikkinstrumenter, kostymer, kulisser og annet teaterutstyr.

B. Kjøretøyer bestemt eller spesielt innrettet til de formål som er nevnt ovenfor.

Vedlegg C - annet yrkesutstyr

I. Definisjon og vilkår

1. Definisjon

Med uttrykket «annet yrkesutstyr» i dette vedlegg menes utstyr som ikke er omhandlet i vedlegg A og B i denne konvensjon, men som er nødvendig for en persons stilling, virksomhet eller yrke når denne besøker et land for å utføre en nærmere bestemt oppgave. Uttrykket «annet yrkesutstyr» omfatter dog ikke utstyr som skal brukes i innenlands transportvirksomhet, til industriell produksjon eller emballering av varer eller (unntatt håndverktøy) til bruk ved utnyttelse av naturrikdommer, ved oppføring, reparasjon eller vedlikehold av bygninger eller til anleggsarbeider o.l.

2. Vilkår for den midlertidige toll- og avgiftsfrihet

a. Utstyret må eies av person, firma eller institusjon som er bosatt eller har sete i utlandet.

- b. Utstyret må innføres av person, firma eller institusjon som er bosatt eller har sete i utlandet.
- c. Utstyret må kunne identifiseres ved gjenutførselen.
- d. Utstyret må utelukkende brukes av eller under overoppsyn av den (de) besøkende personer.

II. Veiledende liste.

A. Utstyr for montering, undersøkelse, kontroll, prøving, vedlikehold, eller reparasjon av maskiner, driftsanlegg, transportmidler etc., som:

-verktøy,

-måle- og kontrollinstrumenter (for måling og kontroll av temperatur, trykk, avstand, høyde, overflate fart etc.) herunder elektriske instrumenter (f.eks. voltmetre, ampéremetre, målekabler, transformatorer etc.),

-apparater og utstyr for fotografering av maskiner og installasjoner under og etter oppføring,

-redskaper for måling av skip.

B. Nødvendig utstyr til bruk for forretningsfolk, forretningskonsulenter, produktivitetsekspert, regnskapsfolk og for personer med liknende yrke, som:

Skrivemaskiner, apparater for overføring, opptak og avspilling av lyd, kalkulasjoner, regnemaskiner o.l.

C. Nødvendig utstyr for eksperter som foretar topografiske målinger eller geofysiske undersøkelser, som måleinstrumenter og apparater, boreutstyr, sambandsutstyr (sendere, mottakere o.l.).

D. Nødvendige instrumenter og apparater for leger, kirurger, veterinærer, jordmødre og for personer med liknende yrke.

E. Nødvendig utstyr for arkeologer, palentologer, geografer, zoologer og andre vitenskapsmenn.

F. Nødvendig utstyr for skuespillere, sangere, musikere o.l., teaterselskaper og orkestre, herunder utstyr til bruk ved offentlige eller private tilstelninger, (musikkinstrumenter, kostymer, kulisser, dyr, etc.).

G. Nødvendig utstyr for foredragsholdere o.l. til bruk under foredrag, forelesninger m.v.

H. Kjøretøyer bestemt eller spesielt innrettet for de formål som er nevnt ovenfor, som f.eks. mobile inspeksjonsheter, verksteder og laboratorier.

